SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 47. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 11, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 11-го БЕРЕЗНЯ 1993. Ч. 47. РІК C.

КОМУНІСТИ УКРАЇНИ ЗАЛИШАЮТЬСЯ У СКЛАДІ КПСС

Макіївка (УНІАР). — Тут в суботу, 6-го березня, відбулася крайова конференція комуністів, у якій взяли участь 318 делегатів майже з усіх областей України.

Конференцію відкрив голова Організаційного Комітету, колишній секретар Донецького обласного комітету Комуністичної партії України Симоненко. Народний депутат України Олександер Коцюба, який очолює комісію з питань законодавства і законности у Верховній Раді, зарпропонував негайно відтворити Компартію України і делегати одностайно підтримали цю пропозицію. Відтак конференція ухвалила рішення, що відновлена Комуністична Партія України залишається у складі Комуністичної партії Совєтського Союзу.

Під час з'їзду місцевий Палац Культури, де він проходив, пікетували представники Антикомуністичного Антиімперського Фронту, які засудили рішення конференції про відновлення КПУ. Пікетуючих підтримав страйковий комітет шахтарів та учасники антикомуністичного мітингу, що відбувся на центральній площі в Донецькому.

Напередодні з'їзду комуністів низка політичних партій та громадських організацій Донбасу оприлюднила протест проти проведення з'їзду комуністів на території области.

Служби безпеки України і Росії співпрацюють

Москва (М. Муратов). — Тут 4-го березня підписано двосторонню угоду про співпрацю Служби Безпеки України і Зовнішньої розвідки Росії. За дорученням керівництва України і Росії угоду підписали голова Служби Безпеки України Євген Марчук і директор Служби зовнішньої розвідки Російської федерації Євгеній Прімаков.

В документі висловлена зацікавленість у здійсненні взаємовигідної співпраці з метою захисту політичних, економічних, екологічних і оборонних інтересів, а також безпеки України і Росії. Сторони зобов'язалися керуватися принципами рівноправности і невтручання до внутрішніх справ одна одної, відмовлятися від дій, які можуть нанести шкоду інтересам однієї чи другої сторони.

Подібні угоди підписали з Росією Білорусь, Казахстан і Вірменія.

В ПОШАНУ Т. ШЕВЧЕНКА

Філядельфія, Па. — У неділю, 14-го березня, о 4-ій год. по полудні тут в авдиторії Українського Освітньо-Культурного Центру відбудеться свято в пошану Тараса Шевченка. У програмі беруть участь член Академії Наук України д-р Тамара Булат, челістка Лариса Байрамова з Києва, піяністка Олена Литвиненко з Харкова, Михайло Кострицький та чоловічий хор „Прометей". Свято влаштовують Українська Громада Метрополітальної Філядельфії та місцевий Відділ УАКРади.

Єднаються комерційні журналісти

Київ (УНІАР). — Тут у неділю , 7-го березня, створилася Асоціяція Ділової Журналістики України. Установча конференція відбулася в приміщенні Спілки Промисловців та Підприємців України.

Представники 24-ох редакцій ділових газет ухвалили і підписали угоду про створення асоціяції, до якої увійшли колективи редакцій газет: „Ділова Україна", „Фортуна" (Київ), „Своя Справа" (Дніпропетровське), „Підприємець" (Суми), „Діло" (Львів) та інші.

Президент асоціяції, головний редактор газети „Ділова Україна" Василь Бабанський, повідомив агентство УНІАР, що ділова преса прагне бути незалежною від політичних партій та громадських організацій. Підприємці — це люди, які працюють на ринок. Спільною базою ділової преси є ринкові структури, пояснив В. Бабанський.

В АТЛАНТІ ЗОРГАНІЗОВАНО УКРАЇНСЬКИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ

Атланта. — Під патронатом Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) та Олімпійської комісії СКВУ (ОК СКВУ), тут зорганізовано „Атланта '96 Олімпійський комітет України", в англійському перекладі "Atlanta '96 Olympic Committee of Ukraine".

В склад комітету входять: Володимир Кулик — представник і дорадник від Національного Олімпійського Комітету (НОК) України; Зенон Снилик, Мирон Стебельський, Всеволод Соколик, Осип Зінкевич — дорадча комісія; Кетлін Тайс, Юрій Гайдук — фінанси і спонзорство; Мел Пендер — від Атлантського комітету Олімпійських Ігор; члени Президії Асоціяції Українців Джорджії — Діючий комітет.

Діючий комітет, який офомлено як окремий відділ Асоціяції Українців Джорджії, буде користати з податкового звільнення цієї організації для спонзорів і жертводавців.

Основним завданням Діючого комітету є співпраця із Національним Олімпійським Комітетом (НОК) України у забезпеченні потреб української дружини в часі ігор в Атланті в 1994 році.

Соціялісти вірять у перемогу

Суми (УНІАР). — Голова Політичної Ради обласної організації Соціялістичної Партії України Леонід Мордовець заявив на засі - данні ради 4-го березня, що їхня партія розпочала підготову кадрів для праці в органах державного управління. Готуються списки кандидатів у депутати Верховної Ради та місцевих рад до наступних виборів.

Як заявив голова СПУ у наступних виборах повинна отримати перемогу.

Моряки отримали українські книги

Севастопіль (УНІАР). — Тут у неділю, 7-го березня, з нагоди 179-ої річниці з дня народження Тараса Шевченка журналісти газети „Молодь України" та народний депутат України, член комісії з питань оборони і безпеки Микола Боровський передали до бібліотек кораблів „Славутич" і „СКР-112" 500 і 200 книг українською мовою.

Книги зібрані читачами газети „Молодь України" в рамках акції „Українським морякам — українські книги", оголошеної в січні цього року. Збір книг для моряків військово-морських сил України продовжується й далі. Неукомплектованими лишаються бібліотеки новозбудованих українських військових кораблів „Гетьман Сагайдачний" та „Донецьк".

Книги можна надсилати на адресу: Україна, 335903, м. Севастопіль, вул. Умрихина 20/4, кореспондентський пункт газети „Молодь України", Володимир Притула.

У Філядельфії відбудеться конференція з питань України

Філядельфія. — У співпраці з такими українськими установами як НТШ, Український Народний Союз і ЗУАДК, Пенсильванійський університет зорганізував велику практично-інформативну конференцію, присвячену всеціло сучасній Україні, яка відбудеться у приміщеннях цього університету в днях 18—19-го березня.

Конференція має заголовок: „Україна: народ, політика й економіка" і вона включатиме такі важливі теми: національні меншини України; політика й національна безпека; економічні реформи й можливості торгівлі — легальні й практичні аспекти, і освіта й культура. Реєстрація на конференцію — 10 дол. Всі сесії відбудуться у приміщеннях університету в таких будинках: ранні сесії себто від год. 8:45 до 12-ої у залі ч. 17, будинок Логан голл, а пообідні сесії, від год. 2-ої до 5:15 у Анненберг школі, кімната ч. 109 і 110. Початок реєстрації: п'ятниця, 19 березня, 8-ма год. рано у вхідній залі школи Анненберг, 3620 Волнат вул.

Напередодні конференції, у четвер ввечір, о год. 7-ій відбудеться бенкет в честь гостей з України, на якому з головною промовою виступить заступник прем'єр-міністра України Віктор Пинзеник. Квитки вступу на бенкет: 40 дол. від особи, 75 від подружжя. Весь дохід з бенкету приділено на українознавчі студії. Квитки можна замовляти телефоном або факсом на подану внизу адресу, чеки слід виставляти на Ukraine Conference — University of Pennsylvania. У бенкеті та конференції візьмуть участь представники політичного й наукового світів України і ЗСА, як і ряд підприємств. Додаткові інформації: тел. (215) 898-0452, факс (215) 573-3207. Адреса університету: 3440 Market Street, Suite 450, Philadelphia, Pa. 19104-3325.

Чи українська зірка очарує Америку?

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Коли до редакції входить Галя Ковганич, то здається немов стає якось ясніше та тепліше від її усміху та тих повних виразу очей, що пробиваються десь аж глибоко, у вашу душу.

Г. Ковганич у редакції „Свободи"

Вона — відома в Україні, як зірка телебачення та фільмова актриса, яка вже від 1976 року знімалася у різних фільмах, зроблених у кіностудії ім. Довженка у Києві.

З її біографії довідуємося, що Галя закінчила інститут Театрального Мистецтва в Києві з найвищим ступенем і здобула звання заслуженої актриси за ролю Лайзи в п'єсі „Таке життя". Знімалася у таких фільмах як „Відьма", „Які гарні та свіжі були рожі", „Чумацький шлях", „Мільйони Феркаса" під керівництвом відомого режисера Ілінського та в інших, які знімала кіностудія ім. Довженка та Укртелефільм,

Її повне експресії та краси обличчя бачимо на обкладинках таких почитних журналів як „Радянська жінка" і „Кіно", а також „Бабилон", друкований російською мовою.

Наша гостя перебуває в ЗСА вже три місяці, живе у Брукліні з чоловіком і дочкою, яка в 13 років вже стала відомою бандуристкою і була запрошена на міжнародний фестиваль у Франції, де здобула великий успіх, про що з гордістю розповідає мати. Галя Ковганич їздила туди з дочкою і розказує нам, що крім її дочки виступали там ще два українські ансамблі — „Україна" і гурт „Вечорниці".

Здобувши успіх для українського співочого мистецтва, Галя тепер надіється, що і в ЗСА її дочка Оксана буде

(Закінчення на стор. 5)

В Афганістані договорились

Ісламабад, Пакістан. — Лідер Ісламської партії Афганістану Ґульбеддін Гекматіяр призначений прем'єр-міністром країни. До такого результату привели шестиденні переговори між президентом Афганістану Бурганудділном Раббані і лідерами опозиційних партій. Метою переговорів, що проходили під егідою Пакістану з участю представників Ірану і Савдійської Арабії, було закінчення десятилітньої громадянської війни.

Після закінчення переговорів Ґ. Гекматіяр і дев'ять інших лідерів опозиції вилетіли в Савдійську Арабію поклонитися святим місцям. Після цього всі лідери опозиції, які підписали угоду про припинення бойових дій, повинні прибути в Кабуль. Однак, незважаючи на підписання договору, деякі політичні коментатори вважають, що досягнута угода не змінить становища в країні.

Проіранські партії Гезб-і-Іслямі та Гезб-і-Вагадат відмовилися підписату угоду з урядом Б. Раббані, а узбецька міліція генерала Рашида Достама була виключена з числа учасників переговорів на вимогу Гекматіяра, який раніше неодноразово вимагав вигнати бойовиків Достама з Кабулю. Представники ген. Достама відмовилися коментувати угоду, підписану в Іслямабаді. Але в користь скептиків говорить те, що в неділю, 7-го березня, в передмістях Кабулю відбулися сутички між бойовиками Гезб-і-Іслямі і підрозділами ген. Дустама. В результаті сутичок три особи були вбиті і десятеро поранені.

У СВІТІ

ВІДБИВАНКАРКИ ЗБІРНОЇ дружини України на кваліфікаційному турнірі чемпіонату Европи перемогли дружину Ізраїля вислідом 3:0. Це вже друга перемога українських спортовок у змаганні з ізраїльтянками. В першій зустрічі українки виграли з рахунком 3:2.

КАРТИНА ВЕЛИКОГО венеціянського мистця Джіованні Белліні „Мадонна з дитятком", створена в 1475—1480 роках спеціяльно для церкви Мадонна дель'Орто, стала в XX сторіччі тим шедевром, що його найбільшуе разів викрадали. Двічі, в 1970 і 1980 роки, її вдалося віднаходити, третій раз картину викрали з Венеціянського музею цими днями, хоч вона зберігалася у спеціяльному приміщенні.

БЕОҐРАДСЬКА ПОЛІЦІЯ заявила, що провадить „інтенсивний пошук терориста, котрий кинув до входу в будинок американської амбасади в Београді ручну гранату". Очевидці свідчать, що бачили молодого чоловіка, який втікав від американської амбасади в момент вибуху, а також жінку, на авті якої було прикріплено таблицю: „Ненавиджу американців".

ГОЛОВА ВЕРХОВНОГО СУДУ Росії В. Лєбєдєв передав президентові Монголії П. Очірбату список 32 монгольських офіційних осіб, в тому числі двох прем'єр-міністрів, яких було страчено в роки сталінських репресій. За підрахунками монгольських істориків, в самій Монголії тоді було знищено до 100,000 осіб, переважно буддійських священиків і монахів.

ЦИМИ ДНЯМИ В МОСКВІ відкрився 8-ий, надзвичайний з'їзд народних депутатів Росії. Його проведення ще більше погіршить і без того тяжку економічну ситуацію. Якщо з'їзд триватиме тільки два дні, то для платників податків він обійдеться в 253 міл. рублів, а кожний додатковий день відбере від російських громадян ще 40 міл. рублів.

РЕСПУБЛІКА КИРҐИЗСТАН успішно створює власний золотий запас. Країна має великі і добре розвідані поклади золота. Оскільки вони розміщені далеко в горах, то совєтська імперія не спромоглася їх видобути й так вони збереглися в недоторканому стані. Цими днями Киргізстан став членом Міжнародної фінансової корпорації, яка сприяє розвиткові золотовидобувної промисловости у світі.

ВИСТУПАЮЧИ У ВІДНІ на засіданні спеціяльного комітету Форуму в питаннях безпеки і співробітництва в Европі, керівник делеґації України Юрій Костенко піддав гострій критиці намір Росії перебрати на себе „особливі уповноваження як ґаранта миру і стабільности на території колишнього СССР". Амбасадор Ю. Костенко підкреслив, що це неминуче привело б до диктату, втручання у внутрішні справи незалежних держав, створило б загрозу суверенітетові і територіяльній цілісності України. Заяву делеґації України активно підтримали представники Естонії і Латвії.

В ПОНЕДІЛОК, 8-ГО БЕРЕЗНЯ, командуючий мусулманським опором на сході Боснії Сефер Галілович наказав атакувати сербські війська, сподіваючись пробитися до заблькованого міста Сребреніци. Тут страждають, чекаючи допомоги, до 2,000 ранених боснійців, котрих серби відмовляються пропустити через свою територію. Однак сербська тяжка артилерія відбила атаку мусулман і піддала ще інтенсивнішому обстрілові мусулманські міста і села, зокрема Сараєво, боснійську столицю.

В ІНТЕРВ'Ю ДЛЯ РОСІЙСЬКОЇ телевізійної програми „Вєсті" Нобелівський лавреат Алєксандер Солженіцин передбачає, що для утвердження демократії в Росії потрібні будуть десятиріччя. Він вважає, що російські реформи проводяться „немудро", оскільки „народ доведений до відчаю". Під час інтерв'ю було зачитано листа А. Солженіцина, адресованого амбасадорові Росії у Вашінгтоні Владімірові Лукіну. В ньому відомий письменник гостро критикує як неокомуністів, так і всіх, хто прагне відновити Совєтський Союз. У висліді такого відновлення, застерігає А. Солженіцин, „виникне кривава війна в десятках республік". А. Солженіцин є певний, що так звана Співдружність Незалежних Держав довго не проіснує, і висловлює припущення, що в майбутньому може утворитися державний союз, до якого увійдуть Росія, Білорусь і Казахстан.

Б. КЛІНТОН І Р. НІКСОН ОБГОВОРЮВАЛИ ПРОБЛЕМУ ДОПОМОГИ РОСІЇ

Вашінгтон. — Президент Б. Клінтон сказав репортерам, що він розмовляв з колишнім президентом Ричардом Ніксоном і деякі ідеї експрезидента щодо Росії йому сподобалися.

Б. Клінтон і Р. Ніксон зустрілися у вівторок, 9-го березня, у Білому Домі і обговорили становище в Росії і в світі. Р. Ніксон недавно повернувся з поїздки по колишньому СССР і привіз зі собою нові ідеї. Зокрема, колишній президент-республіканець запропонував скликати надзвичайне засідання голів держав і урядів семи індустріяльно розвинутих держав — „великої сімки". Під час перебування в Росії Ніксон переконався в існуванні реальної загрози владі президента Боріса Єльцина. Він вважає, що врятувати справу реформ в Росії може лише невідкладна матеріяльна допомога Заходу, при чому ролю головного кредитора повинні взяти на себе З'єднані Стейти.

Перед обговоренням проблем Росії на зустрічі в Білому Домі оба президенти обмінялися думками на цю тему в півгодинній телефонічній розмові минулого тижня. Президент з зацікавленням вислухав думку Ніксона про заплянову зустріч на вершинах, яку Клінтон і Єльцин проведуть 3—4-го квітня в канадському місті Ванкувері. За словами Клінтона, йому сподобалася ідея колишнього президента про надзвичайну зустріч голів „великої сімки".

За збільшення допомоги Росії висловлюються і деякі законодавці ЗСА. Член Палати Репрезентантів Ден Ґлікман у статті, опублікованій в газеті американських ділових кіл „Джорнел оф Коммерс енд Коммершел" висловив думку, що якщо „З'єднані Стейти Америки мають намір серйозно допомагати Росії, то в першу чергу вони повинні полегшити тягар її боргів. Законодавець нагадує, що це під час передвиборної кампанії Б. Клінтон обіцяв сприяти демократичним реформам в колишньому Совєтському Союзі.

Л. Ґлікман підкреслив, що програма експортних позик, яку розробив Департамент сільського господарства ЗСА, являла собою „найважніше окремо взяте джерело американської допомоги Росії".

Помер О. Голуб

Джерзі Сіти, Н.Дж. — У вівторок, 9-го березня, після тяжкої недуги, на 44-му році життя помер в одному зі шпиталів Ню Йорку відомий естрадний співак Олексій (Алекс) Голуб.

Св. п. О. Голуб

Після приїзду з України десять років тому, О. Голуб щороку виступав на Союзівці, а також у Ґарден Артс Центрі в Голмдейл та на багатьох інших імпрезах. Він успішно концертував у Канаді, Польщі, Франції, співав українською, польською, російською, англійською, французькою мовами.

Два роки тому Алекс відвідав свою родину в Україні

В АМЕРИЦІ

АСАМБЛЕЯ НЮДЖЕРЗЬКОГО стейту схвалила закон, у якому сказано, що в шкільних інструкціях про сексуальне виховання обов'язково треба підкреслювати, що стримання є „єдиним певним способом" запобігання сексуально передаваним хворобам, включно з АІДС. Схвалено закон голосами 54 до 7 і цим самим спрямувало Ню Джерзі до групи тих кількох стейтів в країні, що продиктували своїм шкільним округам як вчити про сексуальне виховання.

АДВОКАТИ УРЯДУ ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона минулого тижня два рази в суді обороняли політику уряду Буша в справі обмежуючої політики супроти втікачів з Гаїті, не зважаючи на те, що президент Б. Клінтон ще минулої осені критикував цю політику Буша. На розправі в окружному суді в Брукліні розглядається справа 264 гаїтянців, яких допущено до ЗСА як політичних втікачів, але затримано їх на військовій базі в Ґвантанамо тому, що вони є заражені вірусом хвороби АІДС.

З НЕОХОТОЮ ПРЕЗИДЕНТ Билл Клінтон і відповідальні за бюджет в обидвох палатах Конґресу погодилися на ще більші зменшення деяких урядових програм. На зустрічі з провідниками Палати Репрезентантів президент Б. Клінтон погодився на невеликі зменшення у цілому ряді федеральних програм, щоби заощадити 55 біл. дол. Одначе сенатор Джім Сассер, демократ з Теннесі та голова Бюджетної комісії заявив, що його комісія запропонує інший плян з пропозицією заощаджень на суму 90 біл. дол.

ВЖЕ ДЕВ'ЯТЬ ДНІВ ТРИВАЄ облога поблизу місцевости Вейко у Тексасі, де релігійний фанатик Дейвид Кореш разом із понад сотнею своїх послідовників не дозволяють державним властям на вступ до своєї посілости. На пресовій конференції речник ФБІ Баб Рікс вперше заявив, що Д. Кореш ясно сказав, що волить жорстоку смерть, бо це йтиме з його передбаченнями, де головною особистістю є він — месія. Покищо не видно жодних можливих результатів переговорів. Спостерігачі натомість уважають, що це все покищо дорого обходиться тільки платникам податків, бо за підрахунками ця облога вносить два міл. дол. денно.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Неспокій у Німеччині

Заголовок цих міркувань звучить парадоксально, бо як може бути неспокій в країні, яка славиться своїм правопорядком, дисципліною громадян, таким зразковим порядком і чистотою, що ніхто не зважується кинути на вулицю спалений сірник! Правда, в історії Німеччини був психічний неспокій, коли 1517 року Мартин Лютер виступив із своїми бунтарськими тезами, які започаткували добу реформації. З кінцем Першої світової війни, коли на основі Берестейського миру німецьке військо стояло в Україні — у Німеччині вибухла революція, яка поклала край монархії з її династією Гогенцолернів і постала так звана Веймарська Республіка. Тепер зовсім інші часи й обставини. Тріюмф провалу Берлінського муру і комуністичної диктатури довів логічно до з'єднання двох частин поділеної Німеччини. Але приєднання 16 млн. „східніх" німців до 60 млн. німців „західніх" страшенне дорого коштувало Німеччині. Не тільки Міхаїл Ґорбачов вишантажував від канцлера Гельмута Коля більйони німецьких марок на будову домів для 300,000 совєтських вояків, стаціонованих у Східній Німеччині (ті гроші в Росії розбазарено і тих домів дотепер не збудовано), але прийшли 16 мільйонів осіб з зовсім іншою психікою, іншим способом думання та іншими манерами. Ера Еріха Гонекера минулася близько чотири роки тому, а наслідки після з'єднання і шаленої радости далися болюче відчувати.

На цьому місці інформовано про бурхливі демонстрації „східніх" німців проти напливу чужинців до Німеччини, які використали ліберальний закон про признавання політичного азилю. Ця дурійка перекинулася і на колишню Західню Німеччину. До кінця минулого року прибуло до Німеччини півмільйона „політичних" іміґрантів. Уже у цьому році це число зросло на дальших 75,000 осіб. Вони стали тягарем для держави, бо минулися часи, коли спроваджувано сезонних робітників: тепер у „краю" (Федеративна Німеччина складається з країн, „Лєндер") Гессе і перемогла новозаснована крайня права Републіканська партія. Донедавна були в Німеччині три партії Християнсько-Демократична канцлера Коля, Соціял-Демократична і Народна. Загальні вибори до федеративного парляменту відбудуться під кінець наступного року. Але той вислід виборів у Гессе зі столицею Франкфурт збентежив усю державно-політичну верхівку.

Не йдеться про зміну іміґраційного закону, бо це другорядна справа. Йдеться про докорінну зміну настроїв, про зміну всієї духової настанови. Вказує це небувалий у Німеччині факт, що в отих виборах в Гессе взяли участь не цілих 5 відс. управнених до голосування. Це вказує не то на байдужість широких кіл суспільства до того, що діється в країні, не-то на збентеження і втрату орієнтації. В обширному дописі із столиці Німеччини Бонну (ще не перенесли столиці до Берліну) у „Ню Йорк Таймсі" з 8-го березня ц. р. подано багато подробиць того цікавого голосування у Гессе, різні прізвища і статистичні числа, але не сказано найважливішого: які перспективи, до чого може завести такий процес. В Америці прийшов зворот наліво, Президент і Конґрес стали ліберальними. Те саме заповідається в Канаді, де вже зрікся прем'єр Браєн Малруні, і те саме грозить Великобританії, де подібно, як це було в Америці — погана економічна ситуація сприяє опозиційній партії Праці.

А в Німеччині приходить зворот „направо". Як воно відіб'ється на плянах „однієї Західньої Европи" із скасуванням пашпортових віз і митних кордонів аж до заведення одного центрального банку з однією валютною для всіх членів Европейської економічної спільноти — один Господь знає. Це не дрібниця, бо Німеччина є не тільки могутня 80-мільйонова країна, але центр наймогутнішого промислу. Хоч перестала бути разом із Японією найбагатшою країною світу — все ж далі належить до „великої сімки" найбільш у світі упромисловлених країн. Канцлер Гельмут Коль здобув собі славу одного з найбільш талановитих і найвидатніших державних мужів. Чи його становище загрожене? І ким?

Ярослав Рудницький

ПРО СКВУ Й ДІЯСПОРУ

У висліді зусиль української (західньої) діяспори в XX столітті створено дві загальноукраїнські надбудови організованого життя: Державний Центр Української Народної Республіки після виходу Уряду УНР у екзиль у 1920 році і Світовий Конгрес Вільних Українців в 1967 році. ДЦ УНР мав державно-політичний характер і як противага маріонетковому урядові в Києві заступав, репрезентував, українські державні інтереси перед широким світом. У протилежності до цього СКВУ був суспільно-громадською надбудовою, заступав, репрезентував, українських „етніків" у різних державах західнього світу й прицьому був речником українського народу на Батьківщині.

Тут хочемо підкреслити, що репрезентація й „речництво" (spokesmanship) дві різні, хоч і споріднені справи. Репрезентуючи українську діяспору, СКВУ не був репрезентантом України, як держави, бо не мав на це історичного мандату. Такий мандат мав ДЦ УНР і він його повернув 24-го серпня 1992 р. легітимному Президентові України, припиняючи тим самим свою діяльність. СКВУ не міг цього зробити, бо відповідного державного мандату не мав. Але це не означало, що ця суспільно-громадська надбудова мала теж припинити свою діяльність. Навпаки, вона далі репрезентувала й репрезентує українців на поселеннях будь-вони канадського, американського, австралійського, чи ще там якого державного громадянства. В певних моментах СКВУ може й надалі бути речником українського народу, зокрема там, де цього вимагає західнє політичне „мрякобісся": обов'язок заступатися за українську справу для СКВУ не припинився. Усе ж реперезентувати Україну він не може, на це є Президент і Уряд України й дипломатичні представництва (посольства й консуляти, чи місії). Вони покликані заступати українські державні інтереси, не СКВУ.

Якщо йдеться про питання: існувати далі, чи не існувати цій суспільно-громадській установі, то на це може бути тільки одна відповідь: „Так". Адже ж українська діяспора не збирається у 100 відсотках вертатися в Україну. В розсіянні на поселеннях залишаться не тільки окремі „етніки" українського походження, але й створені ними храми Божі, культурно-наукові, економічні, допомогові й інші установи й організації й їх не можна „обезголовити". Вони мусять мати й далі своє надбудовне завершення так, як мають його поляки („Польонія загранічна"), жиди („Жидівський світовий конгрес"), балтійці, німці, італійці й інші „етніки", що через свої надбудови мають репрезентацію й говорять як „речники" не тільки діяспори, але й своїх держав, коли прийде потреба. Чому тоді тільки українці в розсіянні не мали б мати свого найвищого представництва й речника української справи? Прицьому не можна забувати, що ідея СКВУ давня в українській діяспорі, сягає 1920 років і зосереджувалася в Празі серед українських патріотів та й .. поетів (Ол. Олесь).

• • •

На останньому пленарному зібранні Секретаріяту СКВУ в Торонто 21-го — 22-го листопада 1992 року теперішній президент Юрій Шимко висловив побоювання, що існування цієї надбудови може бути загрожене. А в пресі ред. Павло Дорожинський проголосив уже „передзвіння" напередодні „останнього" конгресу СКВУ. Насправді воно так і не так: СКВУ стоїть напередодні переорганізації, як надбудова західньої діяспори. Власне черговий конґрес мав би за основне завдання не тільки зміну назви, але усучаснення статуту-конституції для майбутнього існування серед нових змінених обставин. Нам відомо, що конституційна комісія СКВУ пильно працює над цим питанням. Треба думати, що вона прийде в листопаді цього року на з'їзд з конкретними й прийнятливими пропозиціями для розбудови, не ліквідації, СКВУ. В дальшому треба думати, що майбутній конгрес пройде під знаком загальногромадських, не партійнополітичних дискусій і напрямних. І що найважливіше, в Президію майбутнього СКВУ ввійдуть непартійні діячі діяспори, бо це буде запорука її успіхів на користь української спільноти в розсіянні й — якщо до чого — й на користь відновленій українській державі на батьківщині. Закінчимо тими словами, якими ми закінчили наш виступ на останній пленарній сесії в Торонто:

„СКВУ в тій чи іншій формі буде існувати. Основна справа тепер — перебудувати його структуру й склад відповідно до наявних потреб української діяспори й української держави на рідних землях. У цей історичний момент нашого суспільного життя-буття немає місця на песимізм. Особисто я оптиміст і щодо майбутнього СКВУ і щодо майбутнього відродженої української держави на батьківщині".

• • •

P. S. Іще кілька слів про створену в Києві в серпні 1992 року Українську Всесвітню Координаційну Раду. Як сама назва вказує, во-

(Закінчення на стор. 6)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагує Лев Яцкевич

Лазерний скальпель

Медицина — це одна з найстарших професій у світі, яка втішається сьогодні великою пошаною та повагою. Але мало людей усвідомлює собі те, що за її лаштунками працюють цілі кадри технічних та наукових допомагачів, без яких медицина ніколи не осягнула б рівня сьогоднішньої майстерности, значення та поваги.

З-поміж цих допомагачів слід поставити на першому місці біологію та фармакологію, що пов'язані тісно з наукою хемії та фізики. До вагомих допомагачів слід теж зарахувати техніку, з такими медичними винаходами, як: термометер, фігмоманометер (прилад до міряння тиску крови), кардіограф (прилад до міряння поштовхів (ритму) серця) та найважливіший за всі — апарат Рентґена.

Під час розкопок у Помпеях знайдену цілу майстерню хірургічних інструментів та мосяжних скальпелів, що їх стародавні римські ескуляпи вживали до хірургічних операцій таких, як розчавлювання сечових каменів, операції жиляків, про пуклини, а навіть пластичних операцій. Звичайно, стародавні римські скальпелі з бронзу не можна рівняти до сьогоднішніх виполірuваних скальпелів із нержавіючої сталі, які донедавна вважано основною зброєю кожного хірурга.

Пишемо донедавна, бо сьогодні сталевий скальпель (суцільний ніж до протину людських тканин) дістав грізного суперника в лазерному промені, який донедавна правив за космічну зброю у фантастичному фільмі „Зоряні війни".

Сьогодні вживають лазерні промені в медицині для складних операцій катаракти, випалювання наростів та пухлин мозку. Ці операції — безкровні, та кермовані на відстань.

„Променевий" скальпель винайдено в Медичному Осередку Каліфорнійського університету в Сан Дієґо. Під час операції, наприклад мозку, лікар унапрямлює променевий скальпель в бажане місце, обстежуючи одночасно в мікроскопі червону крапку, яку він скеровує порухом малого важельця до бажаного місця операції. З уваги на велику прецизність цього улаштування така операція дає змогу, не заторкуючи здорових тканин мозку, елімінувати пухлину та пошкодження.

У недалекому майбутньому лазерні промені можуть стати важливим знаряддям у боротьбі проти мовчазного вбивника модерної людини, холестеролю, який своїм товщевим нашаруванням бльокує її артерії та кровоносні судини і доводить до розладу серця та передчасної смерти. Згідно з інформаціями д-ра Лі, дослідника Каліфорнійського університету, під теперішню пору проводяться інтенсивні досліди з метою елімінації складних, небезпечних та частогусто неповноцінних операцій відчиненого серця, або т. з. „by-pass", лазерними променями, впровадженими до тоненького катетера. Прочищення заблькованих артерій та кровоносних судин, без операції та пошкодження артерій, було впродовж багатьох років мрією медицини.

Але найбільшою перешкодою у реалізації цієї великої ідеї була трудність використання променевого спалаху в дуже короткому часі, що дорівнювалася б більйоновій частині секунди. Йдеться про це, щоб спалах світляного проміння, під час своєї дії, мав змогу усунути товщеве нашарування артерії, без пошкодження її стін.

На останніх сходинах американської асоціяції для лікування серця, така нова метода була вже темою дискусії. Винахідник назвав її „excimer laser". У противагу до давніше пропонованих метод прочищення артерій, ця нова метода не спалює депозиту товщу на стінні артерії, але послаблює його біохемічний зв'язок, що тримає цей депозит разом. Через послаблення цього зв'язку — холестороль розтоплюється, як масло, та розпливається підо впливом нагрівання лазерних променів.

На думку д-ра Ф. Литвака з Медичного Центру Сідерс Сіней" у Лос Анджелесі, з допомогою цієї методи можна буде контролювати глибінь лазерної дії, шляхом зміни частотливости імпульсів лазерного скальпеля".

Д-р Джефрі М. Айспер, з Медичної школи Тафта в Бостоні, вжив цієї методи для прочищення заблькований артерій 10-ох людей, що померли на розлад серця. У кожному поодинокому випадку, їхні забиті артерії були прочищені без пошкодження стін. Але крім артерій, лазер прочистив також клапани їх серць з нашарування вапна, що може мати велике значення для тих людей, що мусять піддатися операції виміни пошкоджених клапанів серця. Звичайно, ця метода — покищо находиться в стані пробних експериментів — і тому її практичне застосування на живих пацієнтах забере ще багато часу й грошей. Але для цих, хто доживе до цього часу — ця лазерна операція холестеролю та клапанів серця буде справжнім благословенням.

Лідія Орел,
етнограф, Київ

ДЛЯ УКРАЇНИ НАСТАНУТЬ КРАЩІ ЧАСИ

II

Більшість галузей промисловости в Україні пізні (більш потужні з них були в основному у всесоюзному підпорядкуванні, працювали на військо). Для обладнання, переобладнання наших підприємств різних галузей потрібна сьогодні допомога для інших держав, українців західньої діяспори, потрібна техніка і гроші, спеціяльна підготова кадрів.

Хоча б швидше легку промисловість підняти, текстильну і харчову, щоб краще одягти і нагодувати наших людей. Ми не голі і не голодні проте живемо ми дуже і дуже скромно.

На жаль, дуже багато і довгий час ми продавали порівняно дешево сировину, наприклад, льон. Продавали його, а самі не мали змоги метр полотна купити. А на Україні скільки ще дівчат і жінок, що вміють і вишивати, і ткати. Та й попит на художні тканини великий; одна Японія скільки замовляє, а скільки ще інших бажаючих країн. Не тільки вишивальниці і ткалі не перевелися на Україні; ще є різьбарі й гончарі, майстри розпису і писанки, дитячої іграшки, жіночих прикрас, музичних інструментів і ще багато чого. Проте всі ці заняття і ремесла продовжують жити в основному за інерцією, стихійно. При добрій організації художніх промислів Україна могла б мати значні прибутки, і таким чином можна було б частково розв'язати проблему зайнятости місцевого населення.

Співуча Україна не має і грамофонного запису. Українсько-канадському об'єднанню „Кобза" покищо що мало вдалось щось зробити. Платівка з народними українськими піснями — гарний сувенір з будь-якої нагоди.

Кожний куточок України такий мальовничий і такий багатий на історію, на пам'ятки народної архітектури, мистецтва, що варто було б мати більше туристичних та інтуристичних маршрутів. Гості України переважно оглядають Київ, Львів та ще кілька міст. Для розширення туризму потрібно впорядкувати дороги, відреставрувати пам'ятки, відкрити більше музеїв, налагодити відповідну обслугу. В цьому також може допомогти українська діяспора.

Можна було б спільно видавати наші численні музейні колекції. Так у Полтавському Історико-Краєзнавчому Музеї зберігається 200,000 експонатів, у Львівському Музеї Художніх Промислів — 100,000, у Музеї Народної Архітектури та Побуту України — 80,000 експонатів і т. д.). Це ж наше вбрання, художні тканини, живопис, кераміка, скло, розписи і т. д.

Нам потрібно перебудувати керівництво всіма галузями нашого життя, а особливо, культурного. Дійшли до того, що над одним народним майстром стоїть десяток різних організацій, маємо дублювання. Пригадаймо, як наш народ творив культуру, мистецтво без будь-якого втручання, більше було творців, а тепер споживачів.

Усі труднощі й негаразди з'явились не сьогодні й не вчора накопичувались роками. Найбільшою проблемою, якій важко зарадити — це Чорнобиль. Враження таке, що ні на Україні, ні поза нею ніхто не знає як бути з цією бідою далі. Подібного ж горя не знає людство. Де ще на земній кулі за колючими дротами, в пеклі радіяції живе понад 2,000 людей, із зараженої радіяцією території так довго переселюють людей? Катастрофа на АЕС знищила назавжди реліктовний заповідник поліської природи і народної культури, знищила самобутній Древлянський край. Хто і як нам не допомогатиме, Україні самій треба собі зараджувати, давати лад в своїй хаті.

Слава Богу, сьогодні ми можемо бачитись з нашими братами і сестрами, яких доля занесла так далеко від України, можемо знати один про одного правду, дивитись з довірою один одному в очі. Українців в Америці аж два мільйони, це ціла держава в державі. Спасибі вам, що зберігаєте національну гідність, мову, мистецтво, що любите Україну і бажаєте їй добра!

Україна сьогодні — руїна, і підтримка ваша моральна і допомога матеріяльна їй лише на користь Чуєте про різні зловживання, злодійства — хтось не отримав від вас посилку, хтось ліки. На жаль це є випадки, нехай злодіїв буде жорстоко покарано. Чиніть, дорогі брати і сестри у відношенні до України так, як підказує ваше сумління.

Роман Савицький, мол.

ЗАГУБЛЕНИЙ ШЕДЕВР

(у 30-ліття смерти В. Барвінського)

III

„Провід обох оркестрових творів — „Веснянок" С. Людкевича і Фортепіянового Концерту був у вправних і досвідчених руках дириґента Миколи Колесси, якому належиться наше признання тим більше, що знаємо, які труднощі зв'язані були з підготуванням саме цих двох оркестрових творів".

Після ювілейних концертів і святкувань з приводу 30-ліття творчости В. Барвінського, які мали місце попереднього року (Львів 1938), його Концерт став вершком творчого мистецтва композитора, і заразом став кульмінацією відтворчого мистецтва піяніста Романа Савицького, який виступав тоді з Концертом ф-моль Барвінського не тільки у Львові, а теж у золотоверхому Києві й інших містах великої України.

У пізніших роках композиторові В. Барвінському судилась жорстока доля. У січні 1948 році його арештовано як мнимого „агента англійської та німецької розвідки". Слідував „процес" та 10 років заслання у Мордовії. Але цього мало. Композитор був змушений підписати документ, у якому „признавався до вини" і (що найбільш жорстоке), дав дозвіл на спалення своїх музичних творів. В той спосіб загинули невидані рукописи В. Барвінського, між ними мабуть і Фортепіяновий концерт...

В. Барвінський повернувся до Львова щойно у січні 1958 року. У 1958—1963 роках, тобто в останніх роках перед смертю, становище композитора було складне. Сам нездоровий, дружина прикована до ліжка паралічем, робили творчу працю майже неможливою. На прожиття (композитор отримував тоді скромну пенсію) він давав лекції гри на фортепіяні. Правда, від 1960 року починають знову поволі друкувати його твори в Києві, але друків було тоді небагато, тай то самі дрібні речі.

Настає поступово реґабілітація і вже три роки після смерти Барвінського „Енціклопедіческій музикальний словар" Штейнпресса у гаслі про композитора пише недвозначно, що В. Барвінський „бил незаконно репресірован".

Про останні місяці композитора знаємо від очевидця, славіста Богдана Климаша, який був у Львові у вересні 1962 року. Його лист до мене датований 30-го вересня 1962 р., написаний вже з Вінніпеґу. Уривки з цього листа: „Я бачився із В. Барвінським дня 8-го вересня 1962 р. Передав фото із могили твойого батька. В. Барвінський зараз працює над реконструкцією Секстету (закінчено аж у червні 1963 р. без кількох тактів, які дописав по шкіці С. Людкевич). Композитор В. Барвінський турбувався і розпитував про долю інших рукописів його творів, які могли зберегтися.

„В. Барвінський глухий на ліве вухо. Питався чи можливо дістати пристрій для слуху (передати чи послати показалось неможливим в тому часі).

„Щодо Концерту В. Барвінського, то його дістати неможливо (ноти пропали), але композитор має намір зреконструювати ноти із пам'яті. Називає себе 'композитором без нот' бо всі твори в рукописах пропали за Сталінської ери".

Виходить із цього листа, що Барвінський мав в пляні відтворити Концерт із пам'яті, як і Секстет. Секстет майже закінчив, а на Концерт життя вже не стало.

Фортепіяновий Концерт В. Барвінського, як твір симфонічний, напочатку існував у формі окремих голосів — інструментів. Знаємо нині, що збереглася у Львові у архіві мистця лише зведена партитура Концерту писана олівцем (чорновик?), але без фортепіянової партії. Збереглася перша частина оркестри, і початок другої, повільної частини, що вказує на задум композитора дати твір у трьох частинах. Про це писав мені кількакратно зі Львова Микола Колесса.

Проте оркестрова партитура, хоч би як добре викінчена, не може врятувати ситуації, коли бракує фортепіянової партії. Та яке ж було моє здивування, коли я довідався, що ноти Концерту (можливо клявір, тобто партія фортепіяну яку, як я вже писав, по всій правдоподібності вживав мій батько) існували на Заході і може ще десь припадають порохом донині. Як це можливе?

Треба вернутись до прем'єри твору у 1939 році. Тоді соліст Роман Савицький вживав клявір Концерту, щоб підготовити свою партію. Після виступів у Києві й інших містах Великої України (1940), коли прийшла німецька окупація, Концерт публічно не виконувався. Та маємо відомості із різних джерел, що після виїзду батька на еміграцію Концерт грали (або лише вправляли приватно) у Львові двоє піяністок, молода Леся Кізлик і вчителька гри на фортепіяні Володимира Кисілевська, яка еміґрувала в приблизно тому самому часі, що ми. І Л. Кізлик і Кисілевська вірогідно користали із того самого клявіру що мій батько, бо позичати оркестрову партитуру не було потреби. Віднайти Л. Кізлик мені не вдалось. Щодо В. Кисілевської, то маю від неї важливого і несподіваного листа із Вінніпеґу, Канада, писаного до мене дня 15-го серпня 1973 року: „... Я мала ще в Австрії (по війні) концерт В. Барвінського на фортепіян зі симфонічної оркестрою (таки так). Його й позичив у мене дириґент о. Северин Сапрун для свойого сина — піяніста Северина. Обіцяв віддати, та на жаль не віддав, так що я його втратила".

Отець Северин Сапрун жив у Парижі у роках 1946—1950 до смерти. Я пробував далі, але ані проф. Аристид

(Закінчення на стор. 6-ій)

У СПРАВІ ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАДИ І ГРОМАДСЬКИХ ВІЧ

Шановні читачі!

Від вересня по грудень 1992 року відбувалися зустрічі представників УККА і УАКРади з ціллю об'єднання цих двох центральних організацій. Переговори перервалися по третьому засіданню 21-го грудня 1992 року. Про хід переговорів УАКРада подала повідомлення до преси, яке появилося у „Свободі", ч. 28 з 11-го лютого ц.р. Опісля УККА вирішив переводити по громадах публічні віча, на яких учасники мали дебатувати справу злуки. Досі відбулися віча у Філядельфії, Ню Йорку і Чикаґо.

Для інформації читачів друкуємо отримані матеріяли і на тому закінчуємо дискусію. — Ред.

ЛИСТ ГОЛОВИ УАКР ДО ГОЛОВИ УККА

29-го січня 1993

Високоповажаний Пан
Д-р Аскольд
Лозинський
Президент УККА
Ню Йорк, Н. Й.

Високоповажаний Пане Докторе!

Адміністрація „Свободи" передала мені копію звернення Екзекутиви УККА під заголовком: „Відкритий лист до української громадськости", з текстом якого я запізналась. Дозвольте висловити Вам такі думки: можна ще дальше дебатувати про причини розколу, який відбувся на 13-ім Конгресі УККА, чи сперечатися про дату заснування УАКРади. Але це тепер не суттєве. Суттєвим є рішення УККА самому відбувати публічні віча по громадах, темою яких буде об'єднання УККА і УАКРади.

Ваша пропозиція відбуття спільних віч була відкинена УАКРадою тільки тому, що це є дуже небезпечний крок, який може громаду не об'єднати, але витворити таку атмосферу, яка дуже від'ємно вплине на всякі спроби об'єднання на других 10 літ, та ще більше розколить громаду від гори до низів. Публічні віча можуть обернутися в оскарження одних проти других, тих які не цілком у всьому погоджуються з поглядами інакодумаючих. На жаль, загал наших громадян не мав нагоди брати участи у дебатуванні різних справ і часто гарячкується, що зводить дебату до лайки. Не будуть винуватити тих, хто до лайки вдався, але тих, хто збори скликав. Вислід буде такий, що громада побачить більші різниці поміж нами, як вони дійсно існують. А тим більше, якщо маємо разом співпрацювати, треба дуже толерантно відноситися до інакшедумаючих, щоб собі нікого не зразити. Особи старшого віку, а таких буде найбільше на зборах, мають свої тверді погляди на багато справ. Вони будуть гостро реаґувати. Я думаю, що віча обернуться в лайку на УАКРаду.

Об'єднання двох централь не здійсниться під тиском, але можливе буде тоді, коли обидві сторони підуть собі на уступки, бо бачитимуть у злуці спільне добро.

Звертаюся до Вас з проханням ще раз добре передумати доцільність Вашого рішення відбувати публічні віча, а якщо вони відбудуться і покажеться, що вислід їх буде такий, яка я, на жаль, передбачую, тоді Ви особисто будете відповідальні за це перед цілою громадою.

З правдивою пошаною

Уляна Дячук,
президент УАКРади

Іван Кедрин

ПРИ ЧОМУ ТУТ ІДЕОЛОГІЯ?

У „Свободі" з 11-го лютого 1993 року Екзекутива Української Американської Координаційної Ради проголосила інформацію про три останні невдачні зустрічі представників Українського Конґресового Комітету й УАКР у минулому і цьому році. Йшлося про злуку обох названих репрезентаційних централь. Але ж історія розколу української громади в Америці та спроб ліквідувати його сягає до XIII Конґресу українців в Америці, який відбувся у Філядельфії у жовтні 1980 року. Організаційний Комітет того Конґресу змобілізував 400 делеґатів, усіх партійних членів чи однодумців ООЧСУ (Організація Оборони Чотирьох Свобід України) на всіх 600 учасників Конґресу. У протесті проти намагання надати УККА однопартійний характер, чи пак піддати цю репрезентаційну установу під диктат однієї партії, частина учасників вийшла із залі нарад.

Сецесіоністи заснували Українську Американську Координаційну Раду, — частина сецесіоністів, як Наукове Т-во Шевченка, Вільна Академія Наук, Союз Українок, Т-во Українських Лікарів та ін. зорганізувались у Конференції Безсторонніх Організацій. На Конґресі Вільних Українців у Торонто, Канада, в дні 3-го грудня 1983 року затверджено УАКРаду, як другу рівнорядну репрезентацію українців в Америці. До речі після первісної опозиції проти такої леґалізації УАКРади — тодішній президент УККА Ігнат Білинський заявив публічно, що він погоджується на таке. Під рясні оплески кількох сот учасників Конґресу — д-р Іван Флис та Ігнат Білинський подали один одному руку і заявили, що „негайно" приступають до розмов про злуку. Такий стан триває по нинішній день, з великою шкодою для доброго імени української громади та із шкодою для усіх справ, що їх можна би перевести спільними зусиллями. У минулих роках були різні спроби замирення, що їх вела головно Конференція Безсторонніх Організацій, з ініціятиви окремих її членів, наукових установ чи професійних організацій. Інформуючи про підготову до третьої конвенції УАКРади д-р Р. Барановський стверджує: „...Голова УККА д-р Аскольд Лозинський заявив, що ідеологічні розходження є перешкодою до злуки і тому вважає продовжування дальших переговорів недоцільним" („Свобода" з 10-го лютого 1993). Які „ідеологічні розходження?" При чому тут ідеологія? Ніхто не має сумнівів, що однаково всі члени верхівки, як і складових частин УККА — це патріоти, які визнають принцип соборности і державної незалежности українського народу, — і те саме стосується верхівки та особистого членства УАКРади. І це повинно бути вистачальною ідеологічною базою однієї, а не двох репрезентаційних централь.

Лихо у тому, що не йдеться про всеукраїнську принципову ідеологією, а про програму однієї політичної партії. Якщо репрезентанти УККА визнають все ще теорію „інтеґрального націоналізму" Дмитра Донцова, чи „Декалог українського націоналіста" і принцип вождівства, тепер, наприкінці XX сторіччя і в Америці з її „праведним законом Вашінґтона", на який всі ми, без уваги на партійний світогляд, присягали при отриманні американського громадянства, то треба тільки страшенне дивуватися. Але воно теж непричетне до проблеми української репрезентації в Америці. Український Конґресовий Комітет є організацією організацій. Суть цілої проблеми, цілої суперечки, розколу і спроб наладнання згоди, у тому, що піднесенням руки вгору не вільно майоризувати і накидати рішення членським організаціям, які мають власні обов'язки, їх статути. Таку точку треба вкласти до статуту УККА — і справа поладнана. Але такої реформи не можна перевести, бо „ідеологія" зводиться до формули: „Ходіть до нас, слухайте нас і буде єдність і спокій".

Останньою пропозицією представників УАКРади було творити „Український Американський Конґрес", як своєрідну надбудову із залишенням УККА і УАКРади в їх теперішніх структурах. Той проєкт теж не знайшов одобрення, бо виключав однопартійне верховодство.

Колишньому прем'єрові УНР Борисові Мартосові закидали, що він сказав „Як не буде соціялістичної України, то хай не буде ніякої". Стрінувши його тут в Америці, автор цих рядків запитав його, чи він дійсно сказав таке. „Мені можна різне закидати, — відповів Мартос, — але не аж таку дурницю". А втім, у крутежі сучасного партійництва в Україні можна було вже почути подібну нісенітницю: „Україна щойно тоді буде дійсною державою, коли стане націоналістичною". Лише запит: чи український народ захоче одну партію замінити на іншу?

Згоди в українській громаді в Америці не можна завести не тому, що існують „ідеологічні розходження", а тому, що не для всіх наших земляків завершився процес кристалізації української політичної думки із пристосуванням її до поступу західнього світу, до зрозуміння суті християнізму, як фундаменту світогляду, до зрозуміння суті демократії та остаточного загину автократії у будь-якій формі і під будь-яким фразеологічним плащиком.

ЗАВВАГИ УККА ДО ПОВІДОМЛЕННЯ УАКР

Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) вважає, що полеміка на сторінках української преси в справі переговорів відносно об'єднання УККА і Української Американської Координаційної Ради (УАКР) не принесе жодної користи. Це зокрема тому, що дискусія буде тенденційна, а не вірним віддзеркаленням стану переговорів. УККА вважає, що відкрита дискусія перед громадою, коли обидві сторони мають нагоду не тільки представити свої становища, а також сконфронтувати правдивість іншої сторони, дала б значно більше користі для повного громадського зрозуміння перебігу подій, а також розв'язала б труднощі на шляху до об'єднання. Тому УККА не відповідатиме на Повідомлення УАКР поміщене в „Свободі" за 11-го лютого ц.р., а радше тільки спростує невірні твердження. До статті Є. Стахова поміщеної в „Свободі" за 21-ше січня ц.р., як також його звідомлення на засіданні Крайової Екзекутиви УАКР поміщеного в „Свободі" 11-го лютого ц.р., УККА теж не займатиме становища. Тільки стверджуємо, що інформації Є. Стахова — невірні.

Ініціятиву до переговорів, які відбулися у 1992 році подав УККА після засідання Крайової Ради 28-го вересня 1991 року. УККА звернувся письмом до УАКР 2-го жовтня 1991 року, одначе позитивна відповідь від УАКР прийшла щойно півроку пізніше, на початку квітня 1992 року. На жаль, після цієї довгоочікуваної відповіді, забрало речникам УАКР додаткових п'ять місяців, щоб 9-го вересня 1992 року сісти до переговорів.

На цій першій зустрічі представники УАКР заявили, що із-за браку довір'я між сторонами, сьогодні ми не можемо прийти до об'єднання. Вони пропонували оформити сталу надбудову для співпраці з назвою „Український Американський Конґрес" до якої входили б УККА, УАКР і безсторонні організації. Після кількох років Український Американський Конґрес мав би стати єдиною центральною репрезентацією. Представники УККА вказали, що такої надбудови непотрібно, бо співпраця між УККА і УАКР провадиться уже кілька років через спільне відзначення 5-ої річниці Чорнобиля, вітання міністра Оборони України, акції за визнання незалежної Української Держави Урядом ЗСА, відзначення 1-ої річниці незалежности й ін. Тому сьогодні, незважаючи на будь-які навіть ідеологічні різниці, начальним є об'єднатися в правній структурі УККА з узгідненими статутовими змінами та узгідненою листою членів крайових органів на засаді сьогодні активних громадських, наукових, професійних, молодечих і комбатантських організацій. Чому ми мали б об'єднатись у правній структурі УККА? Тому що УККА має не тільки 50-літню довгу і славну історію, але також податкові пільги та маєток рухомий і нерухомий у висоті три четвертих мільйона долярів. УАКР існує щойно короткий час, без податкових пільг чи маєтку. Після арґументації УККА стало ясним, що представники УАКР не бажають об'єднання. Вони поставили питання ліквідації УККА, знаючи, що на це представники УККА не зможуть погодитися. Не зважаючи на це, обидві сторони погодились зустрітися 2-го листопада 1992 року після обговорення обох пропозицій їхніми керівними органами.

XVI Конвенція УККА, що відбулася 16—18-го жовтня 1992 року, підкреслила прагнення УККА до об'єднання та прийняла резолюцію:

„Конгрес Українців Америки схвалює дотеперішні заходи в справі консолідації українського громадського життя в ЗСА, та зобов'язує новообрані керівні органи УККА далі змагати до поєднання української спільноти в ЗСА в єдиній громадській репрезентації. Рівночасно вважає, що коли назва мала б бути єдиною перешкодою в досягненні згоди, тоді можна застановлятися над відповідною зміною назви в рамках правної структури УККА".

Текст цієї резолюції, а зокрема готовність навіть змінити назву УККА, представники УККА запропонували на переговорах 2-го листопада 1992 року. Одначе представники УАКР зовсім не змінили своєї настанови. Тоді представники УККА запропонували застосувати „байндінґ арбітрейшен" при допомозі американських правних чинників. Це відкинули представники УАКР. Врешті представники УККА запропонували скликання громадських віч, щоб поінформувати громаду і спільно шукати шляхів до об'єднання. На цю пропозицію представники УАКР погодилися і навіть пробно було призначено дату 20-го грудня 1992 року на перше таке віче у Ню Йорку. Цю пропозицію повинно було одобрити засідання Крайової Екзекутиви УАКР, що мало відбутися 14-го листопада 1992 року.

На жаль, засідання Крайової Екзекутиви УАКР відкинуло цю пропозицію і представники обох сторін прийшли на переговори 21-го грудня 1992 року без нових пропозицій. Представники УАКР заявили, що УАКР не візьме участь у публічних вічах, а представники УККА сказали, що вони все ж таки такі віча організовуватимуть. На цьому обидві сторони розійшлись, без будь-яких заяв про доцільність провадження дальших переговорів, і дата наступної зустрічі не була встановлена.

Конференція Безсторонніх Організацій 12-го січня 1993 року звернулася до УККА і УАКР з проханням вислати своїх представників на наради 3-го лютого 1993 року. Крайова Екзекутива УККА погодилася брати участь. Екзекутива УАКР заявила, що продовжування переговорів — це справа нереальна". („Свобода", 11-го лютого 1993 р.), і тим відкинула можливість до об'єднання громади в ЗСА.

Екзекутива
Українського
Конґресового
Комітету Америки

Проф. Василь Маркусь

Підсумки слова про об'єднання громадських централь Америки на вічу 21-го лютого 1993 року в Чикаґо

1. Нова акція за громадське поєднання має шанси на успіх лише тоді, коли буде вестися спільно зацікавленими сторонами — УККА, УАКРадою та Конференцією Безсторонніх Організацій. Теперішня ініціятива, виглядає, є односторонньою і не вичерпала всі можливі підготовчі заходи.

2. Треба далі вести діялог і поробити обопільні концесії, щоб таки довести до спільного знаменника і суспільного погодження (консенсусу) та до, що називаємо громадською злагодою і довір'ям.

3. Односторонній відклик до громадської опінії є передчасним і викликує підозріння, що організаторам ідеться про підтримку якоїсь активної частини громади, а не про органічну єдність. Це дешевий популістський підхід, розрахований на леґітимізацію ініціятиви покище однієї сторони. Він не дасть більшого успіху.

4. Сьогодні найактивніша у цих заходах сторона УККА повинна прийняти і задеклярувати деякі принципи, які могли б наблизити поєднання. Ними, на нашу думку, є:

а)готовість відполітизувати (відпартійщити) українську громадську централю;

б) створити реальну і модерну (пристосовану до нової дійсности української діяспори в Америці та нової дійсности в незалежній Україні) концепцію діяльности та перспектив української громади в ЗСА. Програми, які існують тепер і підтримуються менш-більш обидвома централями, є анахронічними і не мають шансів на успішне продовження та ріст української громади в цій країні;

в) подбати, щоб актив громадського проводу в центрі та на місцях поступово переходив у молодші руки, щоби це стало відповідальністю нових, головно професійних людей, можливо з тих організацій, які визначили себе по боці безсторонніх сил. Такі люди є насамперед серед нетрадиційних політичних середовищ і до них треба мати довір'я.

5. Слід прийняти плян щодо способу поєднання, який запропонувала УАКРада, але лиш на переходовий час, а саме, що тимчасово (хоч на одну каденцію) залишаються існуючі централі, які разом із представництвом невтральних сил передають певні координаційні обов'язки спільному тілові, утвореному на паритетних умовах. Якщо на протязі трьох років виявиться, що це спільне координаційне тіло ефективно працює і якщо воно знайде конкретні відповіді на сучасні питання громади в дусі з'ясованих на початку принципів, то спільний конґрес українців міг би ратифікувати ці узгіднення й обрати керівництво спільної централі — Конґресу Українців Америки. До того часу треба навчитися спільно працювати, знаходити спільну мову і позбутися часткових інтересів, які поодинокі групи тепер мають.

Лист учасника віча

ВП Пані Уляна Дячук,
президент УАКР
ВП Пан д-р Аскольд
Лозинський,
президент УККА

Шановна Пані Дячук, шановний Пане Лозинський.

Я був присутній на громадському вічу, зорганізованому 13-им Відділом УККА у Філядельфії „в справі об'єднання української громади" і хочу подати Вам мої завваги і суґестії з цього приводу.

1. Віче у Філядельфії

а) Виступи організаторів

Д-р Лозинський у своєму вступному слові подав історію переговорів про об'єднання УККА і УАКР, з якого виходило, що головною перешкодою до успіху була неуступчивість УАКР. Наголошував, що формальні зміни в статусі УККА, чи його ліквідація „неможливі", бо згідно з законом тоді пропало би все майно УККА (300,000 дол. фонд і 60% дому в Ню Йорку). Його довший виступ підтримали у своїх промовах члени запрошеної президії, здебільша діячі і прихильники УККА. Було подано до відома, що запрошені інші громадські діячі з-поза середовища УККА не змогли прибути (проф. Тарас Гунчак, Уляна Мазуркевич та інші). Представник місцевого Відділу УККА не був запрошений. Промовці закликали до об'єднання обох організацій на базі пропозицій УККА і емоційно апелювали до „єдности". Але один із членів Президії (д-р О. Черник) вказував на принцип побудови УККА на базі існуючих різних організацій, в яких членами є ті самі люди і пропонував репрезентацію на базі „одна людина — один голос". Після майже двогодинних промов дано слово дискунтантам.

б) Дискусія

Тут хочу подати тільки думки тих, що критикували тези промовців, бо виступи інших не додали нічого нового до заслуханих виступів прихильників і провідників УККА. Зокрема хочу коротко підсумувати мій виступ. На вступі я сказав, що саме на зборах УККА треба звернути увагу на неґативні аспекти його діяльности за останні два десятиліття. Я сказав про такі чотири аспекти:

1. Нетолерантність до становища інакшедумаючих (наприклад, нагінка на ген. П. Григоренка, п'ятнування людей, що вважали конечним і потрібним скріплювання зв'язків з культурними й науковими діячами України).

2. „Антиінтелектуалізм", який проявлявся у браку підтримки з боку УККА і його середовища усіх найважливіших акцій нашої діяспори, або навіть у відкритій боротьбі з такими починами. Це: УНІГУ, Енциклопедія українознавства, відзначення річниці голоду і інші.

3. Суперечливість і нестійкість політичної лінії УККА, від „заборони контактів" з неофіційними й офіційними представниками України (ще недавній образливий виступ д-ра Лозинського проти амбасадора Удовенка) до ентузіястичного вітання Президента Кравчука і його прибічників під час його візити тут, і потім знову різка критика його політики на Форумі в Києві.

4. Однопартійність і антидемократизм. УККА було під контролею одного націоналістичного середовища (червоно-чорні прапори),що і в Україні і так само пізніше на еміґрації підкреслювало свою ворожість до демократії і намагалося накинути свої погляди всьому громадянству. УККА виступав проти шанованого у світі ген. Григоренка передусім за його твердження що „в Україну треба нести демократію, а не фишизм" (цитую дослівно). Але в Америці „націоналізм" такого забарвлення викликає неґативну реакцію і насторожує публічну опінію проти таких груп. Це нам вже нераз пошкодило, бо це була вода на ворожий млин. Тому що тепер нашим головним завданням в Америці є створити добру публічну думку про Україну і її щире намагання створити демократичний лад, таку роботу повинні вести передусім організації, що не викликають цього роду сумнівів. Тому настанову УККА треба виправити.

Я закінчив ствердженням, що тому, що в проводі УККА є такі щирі патріоти, як наприклад, місцевий голова В. Ковальчин, напевно знайдеться добра воля і дорога до порозуміння з УАКР.

Дзвінка Захарчук підкреслила як аномалію, що на громадському вічу в справах „об'єднання" чуємо тільки голос одної сторони; треба би було почути теж подібну доповідь представника УАКР. При творенні загально-громадських репрезентацій треба брати до уваги окремі інтереси і погляди різних груп, які в такій організації мали б себе почувати „вдома". Зокрема це відноситься до молоді. Інший дискутант стверджував, що всякі договорення між організаціями мусять починатися „згори" від проводів, і не можна сподіватися успіхів від масових віч. Ред. Б. Катамай квестіонував труднощі з передачею майна і запитував про невідому долю різних „фондів", на які збирано великі гроші протягом десятиліть.

в) Закінчення зборів, резолюції.

В заключному слові д-р Лозинський знову закликав до „єдности", але теж сказав, що з тим у нас не так то вже погано, бо в Вашінґтоні добре співпрацюють оба пресові бюра — УККА і УНС. Теж сказано, що його здивувала моя критика УККА, яку вважає невластивою. Накінець д-р Лозинський прочитав односторінковий текст „резолюцій зборів", в яких було 5 точок — це був заклик до об'єднання УККА і УАКР на базі УККА, при чому в т. 3 було сказано, що „УАКР мусить нарешті зрозуміти..." У т. 5 було звернення до Владики В. Лостена ще раз зробити спробу порозуміння „на підставі точок з 1983 року"(?). Текст не був розданий для дискусії. Д-р Лозинський заявив, що оплески на залі свідчать про прийняття зборами резолюцій. Мені вдалося переконати д-ра Лозинського про конечність формального голосування. „Проти" було 4 голоси (на коло 250 присутніх). Питання, хто здержався" не ставлено.

Після зборів я мав змогу коротко говорити з д-ром Лозинським і я твердив, що коли він дійсно сподівається успіху від резолюцій, в тексті обов'язково треба виелімінувати оскаржуючі фрази на адресу УАКР („вони мусять зрозуміти"), бо це ґарантуватиме погіршення справи. В цьому підтримали мене ще деякі особи, і д-р Лозинський погодився, що деякі фрази треба буде злагіднити. Цей текст мав би теж бути прийнятий на інших зборах УККА, які плянується.

2. Дальші думки про об'єднання і співпрацю.

На зборах було однозгідно й наполегливо наголошувано на конечність „єдности" і одної репрезентативної організації, і під впливом такого настрою навіть критики (мій виступ і інші) не розглядали прагматично інших конструктивних можливостей.

Вони виходять із деяких стверджень, як:

1. Хоч одностайність деяких головних принципів є конечною, механічна „єдність" організацій різного характеру й ідеології може бути більш шкідлива, як корисна. Якщо б дійсно вернутися до „старого порядку", тобто одної „верховної організації", тоді легко уявити собі, що різні погляди на політичну діяльність могли б просто паралізувати діяльність такого тіла, а в найкращому випадку доводити до безконечної страти часу й енерґії на переконування себе, „узгіднювання" і т. д., на некористь реальної роботи.

2. Плюралізм не конче є ознакою „роз'єднання", а навпаки, це ознака здорового громадянства. (Чи хтось пропонував би, наприклад, для „єдности" об'єднати Републіканську і Демократичну партії в Америці? Явний нонсенс, вони мають свої відмінні дороги і себе взаїмно балянсують, для добра Америки). А співпраця в справах принципового значення є.

Вимушена „однозгідність" була в гітлерівській Німеччині чи комуністичнім СССР — від такого нам треба якнайдальше.

3. Інші національні групи в ЗСА теж мають не одну, а більше своїх громадських організацій, які заступають їхні інтереси (наприклад, є багато центральних жидівських організацій, які на-

(Закінчення на стор. 6)

МАЄМО НА СКЛАДІ НОВУ СТІННУ
МАПУ УКРАЇНИ
Мірило: 1:2.000.000
Київ, 1992, ціна 8.00 дол.
На мапі подані столиці, територія і скількість населення, міста з різними числами мешканців, села, центри районів, кордони держав, межі Республіки Крим і областей, залізниці, автошляхи, водні шляхи і т. п.
Ціна 8.00 дол.
Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 6% продажного податку.

Пропонуємо особливий плян для особливої країни.

Вашої.

Ви можете зберегти 15% від вартости усіх зроблених без допомоги оператора телефонних дзвінків AT&T на Україну, чи будь-яку іншу одну зарубіжну країну, за допомогою пляну AT&T Special Country℠ Plan.

Дзвоніть вашій матері в Одесу. Вашому брату у Київ. Чи вашому двоюрідному брату Левку у Львів. Дзвоніть у будь-який час, вдень чи вночі. У будь-який день тижня.

Тому що плян AT&T Special Country℠ Plan (Особлива країна) збереже Вам 15% базової вартості зроблених без допомоги оператора міжнародних дзвінків. AT&T коли б Вам не забажалося подзвонити на Україну, чи будь-яку іншу обрану Вами країну. Передплата на цей плян - безкоштовна. Ніякої місячної плати. Тільки оберіть свою одну зарубіжну країну та починайте зберігати гроші. Це так просто.

Окрім того, AT&T збільшила кількість своїх переговорних ліній з Україною. Це дозволить Вам швидше та легше зв'язуватись з потрібними Вам людьми.

За довідками дзвоніть **1 800 952-4877, Ext. 4348.** Та користуйтесь можливістю зберігати гроші коли Ви дзвоните у цю одну обрану Вами країну.

*Цей плян не може використовуватись передплатниками на певні інші телефонні пляни AT&T. Існують також інші умови та виключення. Підлягає розрахунковим обмеженням. ©1992 AT&T

AT&T

Український Інститут Америки

запрошує на

ВИСТАВКУ СКУЛЬПТУР

ОКСАНИ НАРОЗНЯК

та АКВАРЕЛЬ

ІҐОРЯ БАРАБАХА

Відкриття в суботу, 13-го березня 1993 р., год. 5-8-ма веч.

Виставка триватиме до 21-го березня 1993 р., год. 12-та пол. — 6-та веч.
Понеділки ЗАКРИТО.

Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021. (212) 288-8660

Управа Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку

повідомляє своїх членів, виконавців п'ятницевих програм і гостей, що

приходиться припинити його довголітню діяльність.

Не зважаючи на наполегливі зусилля й заходи, вже від довшого часу не вдалося відновити клюбових вечорів. На це склалося декілька причин поза компетенцією Управи. Беручи до уваги тверду дійсність у зв'язку з неактивністю Клюбу, Управа вирішила свої грошові резерви розподілити поміж діяспорні і вітчизняні установи які є в потребі. А саме:

1. На шкільні підручники в Україні (Шкільна Рада)	$1000.00
2. Допомога дітям Чорнобиля	500.00
3. Духовна семінарія св. Духа у Львові	500.00
4. Український Музей в Ню Йорку	500.00
5. Сиротинець в Житомирі	300.00
6. Поміч українським церквам в Україні	250.00
7. Пожертви на українські амбасади	250.00
8. Патріярший Фонд Т-ва Свята Софія	200.00
9. Поміч українським видавництвам в Харкові	200.00
10. Товариство помочі „Харитас"	200.00
11. Пожертва на фільм „Україна в огні"	200.00
12. Школа Кобзарського мистецтва в Ню Йорку	200.00
13. Будова пам'ятника Т. Шевченкові у Львові	200.00
Разом	$4500.00

За Управу ЛМКлюбу:

Е. Корчинська, Г. Ціґаш, М. Шепарович, М. Залінський, С. Крижанівський, О. Старостяк

1--го лютого 1993 р.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу НІЯҐАРА, Онт.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 27-го березня 1993 р., о год. 2:30 по пол.
в залі Української (Ст. Катеринс) Кредитівки
118 Niagara Street, St. Catharines, Ont., Canada

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

403, 412, 416, 427, 451, 454, 458, 461, 462, 468

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово гол. секретаря УНС ВОЛОДИМИРА СОХАНА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

д-р Богдан Долішний, голова
о. Михайло Блаженко, почесний голова Округи

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу КЛІВЛЕНД, Огайо

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 20-го березня 1993 р., о год. 2-ій по пол.
в залі церкви св. Йосафата
5720 State Road, Parma, Ohio

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

18, 50, 102, 108, 112, 115, 166, 180, 222, 233, 240, 291, 295, 328, 334, 358, 364

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово заступниці головного предсідника УНСоюзу ҐЛЬОРІЇ ПАШЕН
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

Ґльорія Пашен, заст. головного предсідника УНС
Тарас Шмаґала, головний контролер УНС
Василь Ліщинецький, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Василь Ліщинецький, голова

Марія Бобечко, секретар **Богдан Семків, касир**

Ластівка напередодні уродин

Слово холод — особливе, бож скільки в ньому алегорій у клітинах почувань, у поведінці людей і подій життя. Але коли до слова холод додати і самоту, тоді, впарі, вони стають змістом смутку... Тож, скажіть, чи не блаженні ті руки, що стараються зігріти холод буднів життя?! Адже зігріли! Із тих рук злетіла ластівка з Києва — принесла вістку в кімнату, де в холодні дні зими, в дружбі з самотою, проживає в Ню Йорку Докія Гуменна.

Ще в грудні минулого року д-р Ф. Погребенник повідомив про приготування до літературного вечора, присвяченого творчості Докії Гуменної. Невдовзі надійшов, і чималого розміру, плякат із заголовком: „Видатні жінки України". Серед них і Докія Гуменна. А вже в листі з 24-го січня д-р Ф. Погребенник прислав докладну, в подробицях, програму: „Вечір відбудеться згідно з програмою — 25-го лютого. Сцена буде удекорована портретом Докії Гуменної, у фойє Будинку Вчителя демонструватиметься виставка творів письменниці, в тому числі ваш дарунок — чотиритомник (з підписом, що це дарунок ваш), кілька її рукописів, фото та інше. Після мого вступного слова послухаємо уривок з вашого інтерв'ю з п. Докією (щиро дякую за надіслання його), опісля виступить проф. А. Погрібний, В. Пепа, актори прочитають уривки з творів і спогадів, а в кінці великий концерт дасть хорова капеля Академії Наук України — з духовних творів (Бортнянський, Ведель, Березовський), світських патріотичних пісень, народних (Лисенко, Леонтович, Стеценко), серед них і улюблена пісня авторки — Докії Гуменної — 'Над річкою беріжок'. Вечір запишу на плівку, основні моменти буде зфотографовано, щоб потім це все передати письменниці".

Далі д-р Погребенник пояснює: „Роблю це з приємністю, бо зараз кожен має докладати і серця і матеріяльних зусиль, щоб у наш сутужний час 'наше слово не вмирало", щоб між братами, розкиданими по світу, духовний міст не занепадав, а навпаки, міцнішим все ставав".

Коли я привезла чотиритомник „Діти Чумацького шляху" й будучи на форумі передала д-рові Погребенникові, не думала, що в такому скорому часі доспіють мрії й сподівання Д. Гуменної у ласках гарячого серпня й форуму, і... зігріють холод кімнати в Ню Йорку. Бо ось ластівка за ластівкою злітає й сповіщає: це лист з 9-го лютого приносить з Києва вістку від родички М. Вінграновського. Тамара переслала мені програму „Календарного пляну письменників України". Серед 16-ох вечорів, що відбуваються від 2-го по 26-те лютого, є і вечір під назвою „З Зашкова до Ню Йорку" — Докія Гуменна, письменниця ЗСА. Вчора ж, 24-го лютого, ще одна вістка: директор „Голосу Америки", поет Володимир Біляїв, повідомив мене, що декілька днів тому передавалося з Америки в Україну інтерв'ю, яке відбулося, телефонічно, з д-ром Погребенником у справі літературного вечора, присвяченого творчості Д. Гуменної. Значить, злинула, тим разом ластівка з Америки в Україну, і по всій території рідної Землі сповіщала, що повертає з далеких-далечин донька Матері-України додому... Так, колишня Євдоня, що її воєнна, жахлива дійсність, хуртовинно кинула в далеку -далечінь, поза межі рідного краю, — повертає. Завдяки великодушности рідних братів і сестер — теплом зігрівається холодна самота у її незабутнє 25-те лютого 1993 року. Напередодні 89-их уродин злетіла ластівка, що „над річкою беріжком" наспівувала пісні рідної Землі. Так, увінчався сповнивсь змістом заголовок книжки: „Благослови, Мати". Поблагословила... Зігріла холод. Пригорнула...

І. Дибко-Филипчак

Чи українська...

(Закінчення зі стор. 1)

своєю грою і бандурою ширити любов до української пісні та цього інструменту, що так успокоюючо впливає на людські настрої.

Саме про силу наших мистецьких засобів, зокрема бандури чи кобзи, ведемо в редакції розмову і відчуваємо, як глибоко наша гостя вірить у вплив кобзарів та їхнього мистецтва на душу української людини і на справжнє служіння Богові.

— „Богові треба служити, а не лише Його любити", — каже актриса з палким переконанням і ми питаємося її, чи може нам пояснити звідки в неї така духовна сила і як її зв'язати з акторською професією.

Г. Ковганич одверто вияснює, що її родина та учитель Василенко зацікавили її духовним світом, духовною силою. Саме її батьки ніколи не хотіли підкоритися духовно і тому опинилися на засланні де Галя і народилася. Відтак повернулися в Україну після заслання і тут Галя вже могла вивчати у театральному інституті акторське мистецтво та своїм талантом і красою здобути славу.

Як, однак, сталося, що останньо вона стала зіркою телебачення — хочемо знати і вона радо розповідає, що на одну її театральну виставу зайшла дикторка київського телебачення Тамара Чала і відразу запропонувала Галі перейти на працю туди. І саме в телебаченні Галя Ковганич працювала аж до свого від'їзду до ЗСА, де вже перебував її чоловік. Питаємося, яке завдання мала на телебаченні і довідуємося, що вела передачу п. н. „Ви нам писали", в якій відповідала на численні листи, що приходили із різними запитами та проблемами. Ця передача втішається великою популярністю, а нашій красуні, вона була до вподоби, бо там вона зустрічалася із різними психологічними проблемами, які їй особливо цікавлять, з її глибоким відношення до Бога і до віри.

Які тепер дальші пляни у нашої гості?

Вона не дає остаточної відповіді, але з переконанням каже, що дальше зацікавлена акторською грою, а це можливе лише на рідній землі. В Києві чекає вже сценарій під промовистою назвою „Божественна Либідь", в якому представлена могутність давньої Русі, а її не можна забувати сьогодні, і навпаки сильно підкреслювати. Фільм має постати, як і попередні, у яких грала Г. Ковганич у Студії ім. Довженка, а режисером його буде Галя Шигаєва, оператором — Богдан Вержбицький зі Львова. Розуміється доля фільму залежить від фінансів і тут наша гостя надіється, що люди доброї волі та з бажанням увіковічнити світлі моменти нашої історії допоможуть до здійснення такого великого задуму.

Хто має таке бажання може післати свій фінансовий вклад у фільм на адресу редакції „Свободи" зі зазначенням цілі.

Добре розуміємо положення українських фільмарів в обличчі важких економічних умов в Україні та інфляції, що досягає вершка, та хотіли б допомогти.

Тут наша розмова, як звичайно, переходить на обставини в сьогоднішній Україні, на можливості, які там існують та на те, яка ця Україна нам однаково близька, дарма, що одні, як Галя з проймаючими очима, щойно залишила Україну, а ми вже поза її землею живемо десятки років. І немов у відповідь на наші думки Галя палко деклямує:

„Люблю тебе безмежною блакиттю,
Гарячим сонцем, чистою росою,
Палким чеканням, ніжною сльозою..."

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В „Свободі" з 5-го березня ц.р. у повідомленні „Відзначення 60-річчя голоду" в соборі св. Володимира в Ню Йорку помилково подано, що я представляла Комісію дослідження голоду під кер. проф. Джеймса Мейса, а справді, на доручення цієї Комісії, я свого часу робила транскрипції деяких усних свідчень людей, що пережили голод в Україні і фраґменти з них, не називаючи свідків, подала в своїй доповіді. — Валентина Юрченко.

Ґалерія „Чайка"
Союз Українок — Відділ Дітройт
Об'єднання Жінок ОЧСУ — Відділ Дітройт

маюуть шану запросити українську громаду на

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

Дарії Мельникович-Рихтицької

поетеси, журналістки, суспільної діячки.

Вона недавно повернулася з шестимісячної поїздки по Україні, маючи успішні творчі вечори по таких містах, і селищах: Київ, Львів, Харків, Одеса, Івано-Франківськ, Коломия, Городенка, Рожнятів, Цінева. Також поетка перевела безліч зустрічів з університетською молоддю, й дітьми початкових шкіл на рідних землях. Збірку поезій Дарії Рихтицької „ШОВКОВА КОСИЦЯ" прийняли на рідних землях з ентузіязмом та прихильно не тільки широкі кола слухачів, але також літературознавці. Як доказ їхньої підтримки появилося багато відгуків-рецензій у пресі, телебаченню, та радіопередаваннях.

Літературний вечір відбудеться

4-го квітня 1993 р. о год. 6-ій веч.
у приміщенні Культурного Центру

У програмі крім, читання поезій із збірки „Шовкова косиця" будуть вокальні уплетення для збагачення атмосфери творчого вечора.

Вступ: 5 дол.

ЗУСТРІЧІ З КОБЗАРЯМИ УКРАЇНИ

XIV

Ансамбль бандуристів ліцею у Кременці Волинської области.

Ансамбль бандуристів при музичній школі у Кременці.

З Рівного їдемо автом до Кременця. По дорозі заїжджаємо до Почаєва, бо знаємо, що й там є маленька група бандуристів. На жаль, нам не вдалося їх побачити, бо якраз тоді виїхали на зустріч з бандуристами Луцька.

Хоч в дитинстві я багато разів був у Почаєві, все таки з нетерпінням чекав, щоб оглянути старовинний монастир. Монастир, як і Почаївська лавра, заснований у XIV столітті. Довідуємося вже на місці, що монастир в 1830 році став власністю московської церкви. За матеріялів, які ми мали нагоду оглянути, переконалися, що в той спосіб перестав існувати один з найбільших осередків української культури і видань.

Оглянувши всі монастирські будови, ми поїхали до Кременця.

Довідалися, що Т. Шевченко відбув 40-верстовий шлях, який вів до Кременця якраз через Почаїв. На цьому шляху відвідав ще містечко Вербу. Там мав розмову з селянами, де почув перекази про месника Варнака. В усякому разі, чимало деталів поеми „Варнак" найбільше пригадують Вербу серед відомих місць перебування Шевченка в цьому краї.

Їдучи автом, з обох боків бачимо високі черешні і розлогі яблуні. Живоплотом стоять кущі дикої рожі і терену. Саме тоді були вони вкриті буйним цвітом, тому вся дорога виглядала справді казково.

Наближаючись до Кременця, ще здалеку побачили славну історичну гору Бону. Взагалі ціле місто оточене горами. На вершині гори Бони збереглися руїни фортеці XVI століття, вежа і рештки двох інших веж та мурів.

Ніколи не забуду, як на урядові свята на мурах замку чомусь палили бочку з оливою, а всі школи машерували по тодішній широкій вулиці. Ніколи не забуду численної участи студентів української православної семінарії, яка вирізнялася добрими голосами, а головне — надзвичайним тенором Данилевичем, який заспівував „По синьому морі....". До речі, він став священиком, виїхав до ЗСА і недавно помер у Бостоні. Його чудовий спів я запам'ятав назавжди.

Кремянець хоч невеличке місто, але в тодішні часи мало чи не найбільше шкіл, славний ліцей, а з українських — гімназії, православну семінарію і рільничу середню школу. Була також музична, яка за совєтської влади розрослася, мабуть, в найкращу з усіх на Волині.

Прибувши до Кременця, я відразу зв'язався з місцевими бандуристами. Тут я застав два окремі ансамблі бандуристів. Найперше порозумівся з провідниками ансамблю при музичній школі, які постаралися за три дні влаштувати мені концерт і то з дуже широкою програмою. Те, що я побачив, я справді був гордий за цей ансамбль, який зарепрезентував себе як високозаавансована одиниця з чудовими солістами. Хоч концерт був зорганізований на швидку руку, заля була переповнена. Я був здивований, як можна було повідомити всіх за три дні.

Другий ансамбль бандуристів, який існує при ліцеї і ще більш чисельний, пописувався тиждень пізніше в ліцеї. Цей ансамбль поставлений на професійному рівні і можна було подивляти їх різноманітний репертуар. Там я мав нагоду почути думи і виконання солістів на справді високому рівні.

Треба подивляти керівників обох ансамблів, що їм вдалося мати такі великі групи. Приємно було побачити таку велику кількість бандуристів з такою серйозною підготовою. Зокрема тому, що я колись вчився в тому місті. Було приємно бачити зацікавлення нашим історичним інструментом. Бо бандура — наче чарівниця, зворушує нас усіх.

Невмирущий дух України завжди виявляється у творах народних мистців, а найбільше в бандурі. Спів і гра бандуристів по-особливому хвилює слухача.

Любов до бандури об'єднала в капелях бандуристок — дівчат різного віку, різних професій!

Микола Чорний-Досінчук

У ДВАДЦЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого незабутнього і найдорожчого

св. п. інж.

БОГДАНА ДАДИ РАКА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

в суботу, 13-го березня 1993 р.
в церкві св. Юра в Ню Йорку

Просимо приятелів і знайомих згадати нашого дорогого і помолитись за спокій Його душі.

Дружина ОКСАНА і РОДИНА

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
дорогої
МАМИ, БАБУСІ І ПРАБАБУСІ

бл. п.

РОЗАЛІЇ ЧАБАН з КОЗАКІВ

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в суботу, 13-го березня 1993 р. о год. 9-ій ранку
в церквах: св. Юра в Ню Йорку,
в Івано-Франківську, Стрию та Золочеві

Просимо родину і друзів пом'янути покійну у своїх молитвах.

РОДИНА

Лист...

(Закінчення зі стор. 3)

віть не все з собою погоджуються, але, в сумі, досягають великих успіхів для жидівських інтересів в ЗСА чи для Ізраїля).

4. Паралельне існування УККА і УАКР неконче шкідливе, зокрема коли обі організації перестануть ставити собі колоди під ноги (див. точки 1 і 2 моєї дискусії) і будуть, хоч і „окремо", але цілеспрямовано вести таку корисну роботу (без зайвої дуплікації), до якої кожна з організацій найбільше спроможна своїми матеріяльними чи людськими ресурсами.

5. Зокрема дуже корисно було б визнати, що існує дві (або й більше) організацій і звільнити цінний час їх провідників від безплідного шукання спільних організаційних форм. Тоді цей час (досі пожираний „засіданнями", „переговорами", використовуванням посередників, організуванням віч), міг би бути використаний на: організацію інформаційних бюр, допомогу нашим амбасадам, підготову шкільних підручників, і т.д., і т. д.

Треба теж зрозуміти, що безконечне й безплідне тупцювання наших діячів (часто вже в старшому віці) навколо „об'єднання" страшенно відпихає нашу молодь що хотіла б бачити щось більш реальне.

6. Конструктивна співпраця УККА і УАКР є можлива — на це найкращий доказ, це співпраця (як нас інформували) обох інформаційних бюр у Вашінгтоні. Це тепер те, що найважливіше, і наші „паблік рілейшенс" в Америці це справа основної ваги, від чого може залежати вдержання ча упадок нашої держави. Оба бюра могли б поділити свої ролі і виконувати різні функції, теж і в узгідненні з нашою амбасадою (американська преса, телевізія, інформаційні довідники, інформації про сучасний хід подій в Україні, висвітлювання російського імперіялізму і так без кінця). Праці досить для всіх.

7. Можна би теж зліквідувати непотрібні тепер надбудови, що поїдають фонди. Це передусім СКВУ. Ця енергія теж могла б бути спрямована не на „організацію", а на конкретні важливі завдання, зокрема в ділянці інформації.

Остання точка „резолюцій" у Філядельфії апелювала до відновлення „переговорів" за допомогою посередництва Владики В. Лостена. З моїх поданих вище думок виходило б, що було б краще цього не робити, а взятися до полагодження й посилення реальної праці над кричущими проблемами наших зовнішніх зв'язків.

Сподіваюся, що президенти УАКР і УККА і члени їхніх проводів схочуть взяти до уваги ці думки й сугестії, зроблені з метою нашого спільного добра.

З правдивою пошаною
Роман Волчук

Копії: У. Дячук
д-р А. Лозинський
Владика В. Лостен
зацікавлені громадські діячі.

Хочете закупити своїм рідним в Україні корисну та необхідну техніку?

Українсько-американське підприємство

«САК ЛТД.»

Оголошує продаж американських тракторів та сільськогосподарського знаряддя для малих господарств в Україні.

За ближчими інформаціями і формами замовлення слід звертатися на число

1-800-354-3136 *безкоштовно, або* (914) 226-8596

Богдан Кридлянський Президент/CEO

SEPCORP International, Inc.

25 Mountain Pass Road, Hopewell Junction, NY 12533 USA

Великодні гостинці ОКСАНИ

A

Flour	25 Lb
Sugar	20 Lb
Rice	20 Lb
Macaroni	5 Lb
Salt	2 Lb
Total Weight	75 Lb

$ 88.00

B

Danish Cookies	3 Lb
Peanut Butter	2.5 Lb
Chocolate Syrup	1.5 Lb
Powdered Sugar	2 Lb
Dry Cream	2 Lb
Raisins	2 Lb
Tea	1.5 Lb
Coffee	2.5 Lb
Sunsweet Prunes	1 lb
Bubble Gum	1 Lb
Total Weight	24 Lb

$ 70.00

C

Flour	50 Lb
Sugar	50 Lb
Rice	20 Lb
Macaroni	5 Lb
Ham	3 Lb
Luncheon Meat	5/12 Oz
Corned Beef	5/12 Oz
Coffee	8 Oz
Tea	100 pcs.
Total Weight	147 Lb

$ 175.00

N

Luncheon Meat	4 Lb
Canned Sardines	3 Lb
Dry Milk	3 Lb
Dry Cream	2 Lb
Canned Ham	3 Lb
Macaroni	6 Lb
Rice	20 Lb
Total Weight	47 Lb

$ 90.00

D

Luncheon Meat	12 Oz
Canned Sardines	1 Lb
Canned Ham	1 Lb
Corned Beef	12 Oz
Canned Peas	1 Lb
Hard Salami	1 Lb
Rice	3 Lb
Macaroni	5 Lb
Oil	1 Qt
Dry Milk	2 Lb
Coffee	8 Oz
Cocoa	8 Oz
Tea	10 Oz
Total Weight	24 Lb

$ 69.00

M

Luncheon Meat	7.5 Lb
Canned Sardines	3 Lb
Canned Ham	3 Lb
Corned Beef	3 Lb
Chicken Sausages	1 Lb
Hard Salami	1 Lb
Chicken Soup	24 pcs
Mustard	1.5 Lb
Total Weight	32 Lb

$ 81.00

Гігант

Canned Ham	6/1 Lb
Hard Salami	3 Lb
Luncheon Meat	3/1 Lb
Chicken Sausages	1 Lb
Canned Sardines	1 Lb
Chicken Soup	24 pcs
Macaroni	5 Lb
Oil	1 Gal
Crisco	6 Lb
Canned Peas	4/1 Lb
Black Pepper	1 Lb
Rice	20 Lb
Mustard	1.5 Lb
Olives	1 Lb
Ketchup	2 Lb
Chicken Boullion	13 Oz
Dry Milk	4 Lb
Chocolate Syrup	1.5 Lb
Raisins	2 Lb
Coffee	2.5 Lb
Cocoa	2.5 Lb
Tea	1 Lb
Powdered Sugar	2 Lb
Peanut Butter	2.5 Lb
Bubble Gum	1 Lb
Danish Cookies	3 Lb
Total Weight	105 Lb

$ 225.00

Санітарна пачка

Laundry Detergent	7 Lb
Laundry Fluid	2 Qt
Dishwashing Liquid	22 Oz
Cleanser	1.5 Lb
Shampoo	1 Qt
Soap	14 pcs
Toilet Paper	6 pcs
Women's Pads	24 pcs
Shave Cream	11 Oz
Razors	12 pcs
Skin Lotion	20 Oz
Toothpaste	2 pcs
Total Weight	29 Lb

$ 94.00

При замовленні двох або більше пакунків, ми висилаємо до Вашої родини **безкоштовно** санітарний пакунок вартістю **$ 94.00.**

Tel: (908) 925 - 0717

OKSANA INT'L TRADE, INC.

1111 E. Elizabeth Ave., Linden, NJ 07036

ЗАКЛИК

Шановна українська громадо!

Як відомо із світової преси, нові докази категорично свідчать про велику несправедливість американського департаменту юстиції (OCI) у фальшивому оскарженні Івана Дем'янюка. Вже у 1978 р. OCI мав конкретні дані, що І. Дем'янюк не був катом в Треблінці, але все таки започаткував і вперто продовжував судовий процес проти нього.

Минулого літа федеральний апеляційний суд 6-ої округи у Синсиннаті, Огайо, із своєї власної ініціятиви наново відкрив справу видачі І. Дем'янюка до Ізраїля. Такий крок без прецеденту в історії американського права. У своєму розпорядженні федеральний суд зазначив, що зробив це рішення, бо „зайшли серйозні питання щодо поведінки американських прокураторів". Цей суд має право уневажнити видачу Дем'янюка і тоді Ізраїль, згідно з умовами договору з ЗСА, буде змушений відіслати підсудного до Америки.

Справа Дем'янюка вже тягнеться 15 років, емоційно і фінансово вичерпуючи його родину, котра наполегливо працює в його обороні. Українська діяспора жертвенно підтримувала цю працю. На жаль, знайшлись особи, котрі, без жадної фахової підстави критикували професійну оборону і своїми наклепами довели до повного краху фонду оборони.

Нарешті прийшла велика нагода закінчити цю несправедливість проти І. Дем'янюка. Було б ще більш несправедливим, якщо в моменті коли цілий світ, включно із Ню Йорк Таймсом, закликає до оновленого повного розгляду цієї справи, родина Дем'янюків не мала фондів щоб нарешті захистити свого батька. Їм треба негайної щедрої фінансової допомоги. Просимо висилати ваші датки безпосередно на нижче подану адресу — це є єдиний фонд допомоги оборони Дем'янюка: John Demjanjuk Defense Fund, P.O. Box 92819, Cleveland, Ohio 44192.

Едвард Нишник, голова, Фонд Оборони Дем'янюка

Адв. Андрій Филипович
Адв. Михайло Варис, мол.
співголови Комітету оборони при Українсько-Американському Товаристві Адвокатів

Про СКВУ...

(Закінчення зі стор. 2)

на є координаційним чинником для західньої й східньої діяспори. Сама собою вона вона не може заступити ані СКВУ, ані надбудови східньої діяспори (якщо така існує). Завдання цієї Ради узгіднювати й унапрямлювати дію існуючих надбудов, не заступати, чи займати їхнє місце. В „лінеарному" думанні — це „третій поверх" українського організованого життя, тоді як СКВУ, чи східня діяспора стоять і діють на „другому". Іншими словами, СКВУ не може стати Радою, так як Рада не може стати СКВУ. Та й місце дії СКВУ й Ради не повинно бути те саме. Годі, коли вона матиме осідок у Києві, осідок СКВУ повинен залишитися на Заході, в Торонто, Ню Йорку, чи де там. І тут знову виринає проблема зміни статуту-конституції СКВУ. Треба думати, що діюча тепер комісія візьме до уваги й цю справу й подасть відповідні рекомендації для її розв'язки

Одне слово: і тут теж треба бути оптимістом!

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплектувати Альманахи УНСоюзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903,1906, 1921.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"

ЗНАКИ

(155 стародавніх українських вишивок)

В альбомі подано кольорові ілюстрації стародавніх українських вишивок, пояснено їхній символізм і пов'язаність з давніми віруваннями українців. Стане у великій пригоді вишивальницям, вчителям українознавства і всім, хто цікавиться прадавньою культурою українського народу

Бібліотечка журналу „Соняшник". Київ, 1992, стор. 72 упорядниця **Тетяна Островська.**

Ціна з пересилкою 10 дол. Слід звертатися до

SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканці стейту НЮ Джерзі зобов'язані платити 6% продажного податку

33-ій: ГОЛОДОМОР

НАРОДНА КНИГА-МЕМОРІЯЛ,
авторів Лідії Коваленко і Володимира Маняка

Тисяча свідчень очевидців. З розсекречених архівів. Коментарі публіцистів, історика. 584 стор., великого формату.
Ціна дол. амер. 50.00.

Увесь прибуток на продовження документації праці. На всю діяспору кількадесят примірників.

Замовлення враз з чеком приймає:

M. KOTS
P.O. Box 33, Lexington, N.Y. 12452, USA

НАСТУПНІ ВІДПРАВЛЕННЯ ПАЧОК: 23 БЕРЕЗНЯ І 12 КВІТНЯ

ШВИДКА ДОСТАВА ПРЯМО В РУКИ ОДЕРЖУВАЧА НА УКРАЇНІ!

$1.65 за фунт і дешевше - 5% знижка для організацій
ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ - дзвонити до Олени:

201.340.1260

ТрансУкраїна
TransUkraine Shipping Services

Загальні збори 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді відбулися 7-го лютого 1993 року в домівці СУА. Головою зборів була Емілія Русин, заступницею — Мирослава Грабець, секретаркою — Стефанія Балагутрак. В 1992 році припадало 40-ліття 33-го Відділу. Відділ відсвяткував його 25-го жовтня святочним обідом. Ще в березні було створено Комітет 40-ліття і комісії, між якими розділено працю. Всі членки Комітету і комісій працювали завзято. Комітет очолила голова Відділу Ольга Дем'янчук і дві співголови, Люба Боднар і Емілія Русин. Вони доклали багато праці в приготування Пропам'ятної Книжки, яку артистично оформила мисткиня Дарія Гуляк-Кульчицька. Вона також виготовила емблему 40-ліття і разом з членами декоративної комісії по-мистецьки удекорувала сцену і залю.

Про 40-літню працю Відділу написала до Пропам'ятної Книжки Стефанія Городиська. Музичну програму концерту приготовила Люба Боднар. Фінансами займалися Анна Тарнавська і Емілія Русин. Дарія Говикович зібрала 1,410 дол., як привіти до Пропам'ятної Книжки 40-ліття Відділу. Святкування 40-ліття перейшло з великим успіхом. На святі відзначено колишніх голів і заслужених членок.

Помимо приготувань до 40-ліття, Відділ не занедбав жодної ділянки своєї праці. Скарбничка Лукія Медицька вислала до Централі, крім звичайних зобов'язань 355 дол. на „Фонд Медичної Допомоги Молоді і дітям — жертвам Чорнобиля", 100 дол. — на пресовий фонд „Нашого життя", 100 дол. — на Український Музей в Ню Йорку, 150 дол. — на Репрезентаційний Фонд, 330 дол. — на СФУЖО. Видано 20 дол. на передплату „Нашого Життя" до Києва, і 2,610 дол. — на Суспільну Опіку в Україні.

Протоколярна секретарка Стефанія Балагутрак писала протокол зі сходин Управи, ширших сходин, і сходин Комітету 40-ліття. Кореспонденційна секретарка Мирослава Грабець написала багато листів у зв'язку з 40-літтям. Організаційна референтка Стефанія Вільшанецька приєднала дві членки, а одна членка, Анна Задойна, померла. Відділ начислює 74 членки. Членські вкладки і передплату „Нашого Життя" вирівнано повністю. Референтка, як і попередніх роках, вклала багато праці в організування наших доходових імпрез — Різдвяної зустрічі, базару і пікніку, які вона очолювала. Дохід з цих уможливив нам пожертви на потрібні цілі.

Діяльність 33-го Відділу СУА в Клівленді

Культурно-освітна референтка Люба Боднар приготовляла програми на Різдвяну зустріч, запусти, пікнік і ширші сходини. Запусти влаштовано для союзянок і гостей. На одних сходинах доповідала д-

них сходинах доповідала д-р Тетяна Мостова з Києва про „головокружіння". Двоє сходин були присвячені Матері та Батькові. Висвітлювано відео зі святкувань першої річниці проголошення Незалежності України в Києві і 50-ліття УПА.

Відділ одержав подяку з Челябінська за висилку святочних карток для колекції „Товариства Української Мови" в тому місті. Одні сходини були присвячені Ользі Кобилянській в 50-ліття її смерти. При Відділі існує гурток книголюбів, який провадить Люба Мичковська. Членки проводять цікаві дискусії над прочитаними книжками.

Під проводом референтки Дарії Говикович Суспільна Опіка запакувала 80 пакунків з одягом. Вислано 20 пакунків до сиротинця в Севастополі у Криму, 3 пачки до Києва, 43 пачки до Польщі, в тому числі 14 — до Союзу Українок у Варшаві. Членки Суспільної Опіки відвідували хворих союзянок з Різдвяним привітом. Дарія Микита писала картки до хворих членок в шпиталях і домах з „цілющим змістом", за що вони були дуже вдячні.

Стипендійну Референтуру проводить вже понад 20 років Іванна Вовк. В 1992 році 24 стипендисти одержали стипендії на суму 4,208 дол. Вислано також 265 дол. допомоги студентам. Маємо 24 спонсори. Деякі з них мають більше як одного стипендиста. Є дві збірні стипендії, складені з датків членок і громадян Клівленду. В минулому році стипендист з України Олег Романів став дияконом при катедрі св. Миколая в Чикаґо. Два отці стипендисти з України доповнили свої студії в Римі і тепер можуть викладати в духовних семінаріях в Україні.

Виховна референтка Марія Футей-Юрків дбайливо опікувалася Світличкою Відділу. Вона вислала 17 дитячих книжок на Виставку дитячої літератури діяспори, яку влаштувала Виховна Референтура СУА у Львові і в Києві.

Референтуру народного мистецтва і музею очолювала — Ірина Кашубинська. Вона влаштувала 4 виставки в ґабльотці Кредитівки в Пармі на теми Великодня, гуцульського весілля, кераміки Косівщини і Різдва. Показала збірку народного мистецтва і свою збірку з села Угринів Раїсі Захарчук-Чугай мистецтвознавцю зі Львова та кураторові колекції народного мистецтва Укр. Музею в Ню Йорку Любі Волинець. Завезла деякі експонати збірки 33-го Відділу до Ст. Пітсбурґу на Фльориді, де разом з нашою членкою Стефанією Цегельською влаштувала виставку під час Міжнародного фестивалю.

33-ій Відділ є спонсором Українського Музею в Ню Йорку з вплатою понад 5,000 дол. 21 членка Відділу з членками Музею, в тому числі 2 є патронками, вплативши по 1,000 дол. Відділ є також членом Музею— архіву в Клівленді. На загальних зборах Відділу вирішено вислати 1,000 дол. з каси Відділу на перебудову будинку для Музею в Ню Йорку. Ірина Кашубинська від себе дасть 1,000 дол., як дорівняльну суму, на ту саму ціль. Постановлено також вислати дохід зі 40-ліття Відділу в сумі 1,256 дол. на співпрацю Музею з Україною. Ухвалено післати 250 дол. на сторінку в „Нашому Житті". Постановлено також ввійти до „Комітету збірки фондів на Музей в Ню Йорку", який має бути невдовзі зорґанізований в Клівленді. Мирослава Грабець організує вишивання малих предметів до крамнички Музею в Ню Йорку. Вона вислала в 1992 році 14 вишиваних предметів до крамнички.

Господарська референтка Марія Нич помагала при пікніку, базарі і святочній зустрічі.

Референтка зв'язків Олена Хміляк і членки Відділу, які належать до „Мережі Дії" при Окрузі СУА, писали листи до президента Буша, сенаторів Івана і Луґара та сенаторів і конґресменів Огайо, щоб Америка посилала допомогу не лише Росії, але й Україні, та щоб президент Буш прийняв з такими самими почестями президента України Леоніда Кравчука, як буде приймати президента Єльцина.

Членки 33-го Відділу зібрали підписи громадян Клівленду і вислали 180 листів до президента Буша і сенаторів Нана і Луґара в тих самих справах.

Спростовувано також ворожі інформації в пресі про Україну.

Всю працю Відділу координувала голова Ольга Дем'янчук. Вона помагала у всіх імпрезах і починах Відділу і Округи і репрезентувала його в громаді. Відбулося 9 засідань Управи і`в ширших сходин. Голова подякувала Управі і членкам за співпрацю.

Заступниця голови Ірина Кашубинська помагала в міру потреби.

33-ий Відділ відзначив Грамотою Стефанію Городиську — членку-засновницю, за 40-ліття віддану працю для Відділу і добра української церкви і народу.

Голова Округи Іванна Шкарупа зложила Відділові признання за виконану працю і розповіла про з'їзд СФУЖО і його пляни на майбутнє.

Голова Контрольної комісії Анна Тарнавська подала внесок про уділення абсолюторії уступаючій Управі. Його прийнято одноголосно. Головою нової Управи перевибрано знову Ольгу Дем'янчук.

Марта Сидір,
пресова референтка
33-го Відділу СУА

Загублений шедевр...

(Закінчення зі стор. 2)

Вирста, ані Дарія Сіяк (Париж-Сарсель) не могли допомогти; паризький архів о. Сапруна щез безслідно.

Мій лист до сина, Северина Сапруна, та телефонічні із ним розмови не дали жодних наслідків. Концерту він не мав. Чи він ніколи його не мав, а якщо так, то чому о. Северин Сапрун позичав у В. Кисілевської? У всякому разі клявір чи партитура Кисілевської-Сапруна мусить десь бути на Заході, але де?

Концертом цікавився теж Лев Туркевич, другий після М. Колесси диригент цього твору. На прикінці 1958 року відвідав він нас ще у Філядельфії, та висловив бажання виконати ще раз Концерт із моїм батьком. Та ба, нот не було. Пам'ятаю, що тоді питався я батька, чи міг би він зреконструювати з пам'яті фортепіянову партію Концерту. Відповідь була неґативна. Роки робили своє.

Та я пробував далі. Тому що до композитора Михайла Гайворонського приходили іноді ноти з краю, я переглянув ввесь архів його із надією, що щось таки знайду, але даремно. Вдова композитора, д-р Неоніля Гайворонська, писала мені, що Концерту її муж не мав.

Усе таки я ще вірю в несподівані речі, вірю що може статись щось непередбачене. Тоді треба буде сконфронтувати ноти Кисілевської-Сапруна із збереженою партитурою у львівському архіві В. Барвінського і зробити чистопис цілости. Може станеться якесь чудо...

ФІЛЬМИ БОГДАНА СОЛУКА

ЗБЕРЕГЛИ НА ПЛІВЦІ МОГУТНІ ЗДВИГИ ТА ОСЯГИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ В ЄВРОПІ, КАНАДІ, АМЕРИЦІ

1 „Українські ДП" CATACOMBS
2 Ukrainians in North America
3 BANDURIST CHORUS in EUROPE
4 Ukrainian-American "MILLENNIUM CELEBRATION OF CHRISTIANITY IN UKRAINE"
5 PRINCES OF UKRAINE Baptism of Ukraine
6 DAUPHIN FESTIVAL AND SAN DIEGO FESTIVAL

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТИ І ЖУРНАЛИ УКРАЇНИ!

Через книгарню „Свобода" ви маєте можливість передплатити на будь-який період і від будь-якого місяця майже всі часописи України, починаючи від „Літературної України" і закінчуючи реґіональними виданнями.

За детальнішими інформаціями і каталогом телефонуйте на число (201) 434-0237 або пишіть на адресу

Ukrainian Publication, Subscription Department
Svoboda Bookstore
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 28-го БЕРЕЗНЯ 1993 р.

Нюарк, Н. Дж. Річні загальні збори 27-го Відд. УНС о год. 1-ій по пол. у Пластовім домі, 736 Sanford Ave., Нюарк, Н. Дж. На порядку: звіти за минулий рік і вибір нової управи. Проситься членів взяти численну участь. — Й. Кікта, гол., Р. Лапичак, секр.

Рочестер, Н. Й. Перші квартальні збори 217-го Відд. Б-ва св. Йосафата о 1-ій год. по пол. у приміщенні парафії св. Йосафата. Проситься членів прибути на збори і вирівняти свої залеглі вкладки. Присутність членів обов'язкова. — С. Приймак, секр.

Arka Company Department Store
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА ВЕЛИКДЕНЬ! Вже маємо: чудові писанки, святочні картки, прибори для писання писанок, і інше.

● ДО ВИНАЙМУ ●

ДО ВИНАЙМУ

3-КІМНАТНЕ ПОМЕШКАННЯ

в Юніон, Н. Дж. Огрівання включене, біля склепів і автобусової зупинки.

Тел.: (201) 696-0097

ДО ВИНАЙМУ

6-КІМНАТНЕ МЕШКАННЯ

від 1-го квітня 1993 р.
Ірвінґтон, Н. Дж.
Тел.: (201) 374-6842

• ПРАЦЯ •

Пошукую ЖІНКУ

у віці між 20-40 років до легкої домашньої праці. Приватний покій з лазничкою. Прошу дзвонити: **(201) 894-1895** по 6-ій веч.

● РОЗШУКИ ●

Розшукую дочку моєї покійної сестри **Галини Даценко, ІРИНУ** (нар. 1942 р.). Правдоподібно жила в Бостоні. Зголошуватись на ч. **(201) 332-7452**

Пошукую брата **СТЕПАНА БАЙМАКА,** нар. 1922 р. в Станиславові. Остання вістка про нього з УПА в 1948 р.
Ольга Турецька
вул. Ломоносова 18/2 „б"
Львів, 290005

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях

ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568